БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 79 (1599) | 20 апрель, 1960 йил, чоршанба | Баҳоси 20 тийин.

Шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари! Социалистик мажбуриятларни бажариш — ҳар бир коллективнинг шарафли ишидир! Етти йилликнинг иккинчи йили — 1960 йил халқ хўжалик планини муддатидан олдин тўла ва ошириб бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасини янада кенг авж олдирайлик!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

МАЙОЛДИ МУСОБАҚАСИ

Бепоён мамлакатимизнинг ҳамма жойида коммунизм қурувчи халқимизнинг қаҳрамонона ижодий меҳнати қайнамоқда. Партиямиз Марказий Комитетининг майолди жанговар Чақириқлари меҳнат аҳлининг ғайрат-ташаббусини яна ҳам авж олдириб юборди, уларни етти йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун курашга яна ҳам илҳомлантирди. Улуғ байрам — Биринчи Май шарафига бошланиб кетган миллионларнинг социалистик мусобақаси ўзининг ажойиб самараларини бера бошлади. Саноат корхоналарида, қурилишларда, колхоз ва совхозларимиз далаларида, РТСларда етти йиллик қаҳрамонлари — ишчилар, колхозчилар, зиёлиларимиз шонли меҳнатининг мевалари кўринаётир.

Социалистик мусобақа — миллионларнинг ижодий ҳаракати, ишлаб чиқаришда юқори меҳнат унумдорлиги учун, маҳсулот сифатини янада яхшилаш, унинг таннархини тобора камайтириб бориш учун, давлат планларини барча кўрсаткичлар бўйича ошириб бажариш учун курашдир. Меҳнатда, ишлаб чиқаришда, оила ва турмушда намуна бўлиш, коммунистчасига ишлаш, яшаш — социалистик мусобақанинг мазмуни ана шунда! Саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари мўл-кўл бўлсин, халқимиз ҳаёти яна ҳам фаровон, яна ҳам гўзал бўлсин, жамиятимиз учун тобора кўпроқ моддий бойликлар яратайлик! Социалистик мусобақанинг мақсади, самараси шундан иборат!

Бутун совет халқи каби республикамиз, областимиз меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети майолди Чақириқларидан илҳомланиб, коммунистчасига меҳнат қилишнинг ажойиб намуналарини кўрсатаётирлар. Тошкент тўқимачилари, Оҳангарон шахтёрлари, Олмалиқ қурувчилари, Мирзачўлни бўйсундираётган азаматлар, пахта далаларида фидокорона меҳнат қилаётган ватанпарвар колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар, коммунистик меҳнат бригадалари, зарбдорлари, ишлаб чиқариш илғорлари, новаторлари меҳнатда юксак онглилик, фидокорлик кўрсатиб, КПСС XXI съезди тарихий қарорларини амалга ошириш учун курашмоқдалар.

— **Шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари!**, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг майолди Чақириқларда — **социалистик мажбуриятларни бажариш — ҳар бир коллективнинг шарафли ишидир! Етти йилликнинг иккинчи йили — 1960 йил халқ хўжалик планини муддатидан олдин тўла ва ошириб бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасини янада кенг авж олдирайлик!**

— **Коммунизм қурувчиларининг биринчи сафларида бораётган ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларига, коммунистик меҳнат зарбдорлари ва коллективларига шон-шарафлар бўлсин!**

Майолди социалистик мусобақаси ўзининг дастлабки натижаларини бераётир. Республикамиз саноати В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб, майолди Чақириқларидан илҳомланиб 1960 йил биринчи квартал планини 106 процент қилиб ошириб бажарди. Саноат корхоналари, транспорт ва қурилиш ташкилотлари колхоз ҳамда совхоз коллективларидан редакциямизга қувончли меҳнат ғалабалари ҳақида рапортлар келмоқда. Жумладан Салор станциясининг темирйўлчилари Ленин меҳнат вахтасида туриб, тўрт ойлик топшириқни муддатидан 20 кун илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Тошкент шаҳридаги 3-мебель фабрикасининг коллективи В. И. Ленин туғилган кун — 22 апрелгача тўрт ойлик планни бажариш мажбуриятини олган эди. Коллектив ўз мажбуриятини ҳозирнинг ўзидаёқ шараф билан бажарди. Мебелчилар шу кунгача 2 миллион сўмликдан ортиқ пландан ташқари маҳсулот ишлаб чиқардилар. Смена топшириқларини 200—300 процентга етказиб бажараётган коммунист Ғозиев, Аҳмадалиев, Содиқов, Жўраев ва бошқа ўртоқлар ҳаммага намуна бўлмоқдалар.

Кечагина Янгийўлдан яна бир хуш хабар келди. Шаҳардаги гўшт комбинати ҳозирнинг ўзидаёқ 5 ойлик топшириқни бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Корхонанинг КПСС аъзоси ўртоқ В. Титнев бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари эса 7 ойлик топшириқни бажардилар. Областимизда майолди мусобақасида яхши натижаларга эришаётган бундай илғор корхоналар жуда кўп.

Пахта далаларимизда ижодий меҳнат авжида. Азамат пахтакорларимиз, механизаторларимиз чигитни тезда, сифатли экиб олиш учун бутун куч-имкониятларини сафарбар этаяптилар. Бекобод, Қуйи Чирчиқ районлари областда биринчи бўлиб чигит экиш планини бажардилар. Оққўрғон, Янгийўл районлари маррага яқинлашмоқда. Донгдор пахтакор Ғанишер Юнусов, илғор механизатор Валентин Тюпко далаларида айниқса иш қизғин. Тюпко бригадасидаги азамат механизаторлар Айдар Ёқубов, Афанасий Толочко ўртоқлар ўз трактор агрегатларини далага биринчи бўлиб чиқардилар, квадрат-уялаб чигит экишни бошлаб юбордилар. Колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар партиямиз майолди Чақириқларига жавобан, чигит экишни тез фурсатда тамомлаб, бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштириш иштиёқи билан яшамоқдалар.

— **Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Етти йиллик планни тўла ва ошириб бажарайлик! Мамлакатимиз экономикаси, маданиятининг ва халқлари фаровонлигининг янада зўр куч билан юксалишига, социалистик Ватан қудратининг янада мустаҳкамланишига эришайлик! Коммунистик қурилишда янги ғалабалар сари, олға!**

Коммунизм ижодкори, талантли, жонкуяр ва меҳнатсевар совет халқининг тинч ижодий меҳнати тароналари мавж урмоқда. Ҳар бир ишчи, колхозчи, зиёли бир мақсад учун — коммунизм улуғ ишининг тантанаси учун бир жон, бир тан бўлиб меҳнат қилаяпти. Булоқдек қайнаб турган меҳнаткаш халқ оммасининг буюк қудратли кучи партиямизнинг доно раҳбарлиги, етакчилигида коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини бажаришга йўналтирилмоқда.

Майолди социалистик мусобақанинг ғолиб, қудратли байроғини баланд кўтарайлик! Бутун куч — етти йиллик планни муддатидан олдин бажаришга, КПСС XXI съезди тарихий қарорларини амалга оширишга!

1 Май шарафига. Меҳнат совғалари

МУДДАТИДАН 20 КУН ИЛГАРИ

КПСС Марказий Комитетининг майолди Чақириқлари Ленин вахтасида туриб меҳнат қилаётган Салор станцияси темир йўлчиларини ҳам янги ғалабаларга руҳлантириб юборди. Улар тўрт ойлик юк ортиш ва тушириш топшириғини муддатидан 20 кун илгари бажарди. Коллектив вагонларнинг бекор туриб қолиш вақтини нормадагига нисбатан бирмунча камайтирди.

Ўртоқ Виктор Антонов раҳбарлик қилаётган смена аъзоларининг иши айниқса тақдирга сазовордир. Станция навбатчиси Алентьев, поезд тузувчи Гораданов, Старончик ва бош тарозибон Востриков каби сменанинг ишлаб чиқариш илғорлари мусобақада олдинда бормоқдалар.

Ҳозирнинг ўзидаёқ май ойи ҳисобига бир неча минг тонна юк жўнатилди.

Т. ҚОДИРОВ.

ЧИГИТ ЭКИШ ИЛҒОРЛАРИ

Бекободликлар экишни 8 кунда тугалладилар

Район меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан илҳомланиб, Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 90 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашиб, 19 апрелда чигит экишни тамомладилар. 19825 гектар ернинг 14513 гектарига режа сими тортиб чигит экилди. Квадрат-уялаб экиш плани 101,5 процент бажарилди.

Район бўйича экиш 8 кунда, Навоий номли, «Победа» колхозлари ва 1-«Далварзин» совхозида 6—7 кунда тугалланди.

Эндиликда колхоз ва совхозлар ҳамма майдонларда чигитни бир текис бехато ундириб олиш учун курашмоқдалар. Механизаторлар тракторларга культиватор ва СУЗ аппаратларини тиркамоқдалар. Чигит униб чиқиши билан биринчи парвариш ва озиқлантириш бошлаб юборилади.

Ленин номли, Дзержинский номли колхозлар давлатга гўшт сотиш йиллик планини ҳам бажардилар.

Қуйи Чирчиқда ҳамма ерга квадрат-уялаб чигит экилди

Қуйи Чирчиқ районининг меҳнаткашлари 1960 йил топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақага қўшилиб, В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб, 19 апрелда чигит экишни тугалладилар. 4550 гектар ернинг ҳаммасига фақат квадрат-уялаб чигит экилди.

«ЎзССР 5 йиллиги» совхозининг ўртоқ Югай Я. Ф. бошқарувчи бўлган биринчи бўлимида, шунингдек З. Аҳмедов, Х. Жапеш, Бегматов, Куку, Тошев ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ва Димитров номли колхозининг ўртоқ Эргашев, Красин номли колхозининг ўртоқ Салимов бошлиқ бригадаларида чигит экиш 3—4 кунда тамомланди.

Эбзар Чабанов, Чки Ридван, Аметчик Амет, Хатиб Содиқ, Ёқубов ва Араб Мамет ўртоқлар бошчилик қилган экипажлар мавсум давомида кунлик топшириқларини доимо ошириб бажардилар.

Ҳамма пахта майдонларига чигит экишдан олдин етарли миқдорда маҳаллий ва минерал ўғит солинди. Уватлар, карта четлари қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши дориланди.

Ҳозир районнинг барча хўжаликларида чигитни бир текисда ундириб олиш ва ғўзанинг дастлабки парваришига тайёргарлик кўриш учун қизғин кураш бормоқда.

Колхозчилар ва совхоз ишчилари маккажўхори экишни яқин икки-уч кунда тамомлаш учун ҳаракат қилмоқдалар. Луб экинлари экиш кун сайин қизғин тус олаётир.

Район чорвадорлари ҳам катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Улар 625 тонна ўрнига 629 тонна гўшт сотиб, йиллик планини муддатидан илгари 100,5 процент бажардилар.

МАЖБУРИЯТНИ БАЖАРИШ УЧУН КУРАШАМИЗ

Ўтган йили совхозимиз коллективи пахта ҳосили етиштириш бўйича олинган социалистик мажбуриятни бажара олмай районимиз пахтакорлари олдида уятли бўлиб қолган эди. Шунинг учун ўтган йилнинг кузидан бошлаб етти йилликнинг иккинчи йилида пахта ҳосилдорлигини анча ошириш учун кураш бошладик. Пахта майдонлари барвақт шудгорлаб қўйилди. Ҳар гектар ер ҳисобига етарли миқдорда гўнг тайёрланди. Мавжуд техника сифатли ремонт қилиниб, мавсумга тахт қилиб қўйилди.

Кўклам келиши билан ерни чигит экишга тайёрлаш ишларини қизитиб юбордик. Об-ҳавонинг ҳар бир қулай муддатидан унумли фойдаланиб, экишни қисқа муддат ичида тамомлашга ҳаракат қилдик. Бунинг натижаси яхши бўлди. 1-Май шарафига социалистик мусобақани кучайтириб, экишни 7 кунда тугалладик.

Ҳозирги кунда совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ҳамма майдонларда чигитни бир текисда ундириб олиш тадбирларини амалга оширмоқдалар. Тракторларга культиваторлар ва ерга ўғит соладиган аппаратлар тиркалаётир.

Биз ғўза парвариши даврида қилинадиган ишларни агрономлар, механизаторлар ва тажрибали пахтакорлар билан биргаликда планлаштириб олдик. Бунга биноан ғўзанинг биринчи парваришини 1 май байрамигача туғаллашимиз керак. Шунинг учун биринчи культивация билан дастлабки озиқлантиришни бирйўла ўтказмоқчимиз. Шундай қилсак ҳам вақтни, ҳам ишчи кучини, шунингдек меҳнатни тежаймиз.

Бу йил ҳар гектар ердан 30 центнердан пахта ҳосили етиштириб, давлатга жами 12 минг тонна «оқ

Ўртоқ А. Рафиқжонов совхознинг илғор трактор-далачилик бригадаси бошлиғи. Бу бригадада барча майдонларга чигит қулай агротехника муддатларида квадрат-уялаб жойлаштирилди. Суратда: ўртоқ А. Рафиқжонов.

олтин» сотишга қарор қилдик. Шунингдек давлатга гўшт сотиш бўйича икки йиллик планни, сут сотиш бўйича эса бир ярим йиллиқ планни бажариш мажбуриятини олдик.

Ҳар бир соғин сигирдан 3 минг килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилинди. Шунинг учун чорва молларига мўл-кўл ем-хашак тайёрлаш тараддуди кўрилмоқда. 410 гектар ерга квадрат-уялаб маккажўхори экдик.

Шу кунларда совхозимиздаги ҳар бир киши қишлоқ хўжалик экинларидан, жумладан пахтадан мўл ҳосил етиштириш ниятида сидқидиллик билан меҳнат қилмоқда. Мўл ҳосил учун кураш айниқса трактор-далачилик бригадалари аъзолари ўртасида қизғин бормоқда. Агроном ўртоқ Мусин Ортиқов бошлиқ бригада аъзолари 110 гектар пахта майдонидан 50 центнердан, ўртоқ Ғафур Исмоилов бошқараётган бригада аъзолари эса 106 гектар ердан 40 центнердан ҳосил етиштириш мақсадида аҳиллик билан ишламоқдалар. Бундай бригада ва звенолар совхозимизда кўплаб топилади. Агар шу кунларда ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб чигитни тўла ундириб олсак, ғўза парваришини уюшқоқлик билан ўтказсак далаларимизда мўл ҳосил тайёрланиши турган гап: Биз ана шу режалар асосида йил бўйи фидокорона меҳнат қилиб олинган социалистик мажбуриятимизни сўзсиз бажарамиз.

А. МИРДАДАЕВ,
Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхозининг директори.

БУЛАР ҲАМ ЭКИШНИ ТУГАЛЛАДИЛАР

ЎРТА ЧИРЧИҚ. Энгельс номли колхознинг пахтакорлари дастлабки ютуқни қўлга киритдилар. Механизаторлар ва колхозчиларнинг фидокорона меҳнати туфайли 1.200 гектар ерга сифатли қилиб чигит экиб бўлинди. Шундан 780 гектар ерда аниқ квадратлар ҳосил қилинди.

* * *

ЯНГИЕР ШАҲРИ. Майолди социалистик мусобақасига қўшилган Карл Маркс номли колхоз аъзолари об-ҳаво қулай бўлган кунлардан моҳирлик билан фойдаланиб, экишни эрта муддатда тамомлашга муваффақ бўлдилар. Бу ерда 1550 гектар ерга чигит экилди. Шундан 1020 гектар ерга режа сими тортиб, квадрат-уялаб чигит экилди. Тажрибали механизатор Эрмат Нурматов бошлиқ бригадада экиш айниқса уюшқоқлик билан ўтди. Бригадир Нурматовнинг ўзи бир неча 10 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экди.

500 ТА КОСТЮМ

Тошкентдаги 1-тикув фабрикаси 3-цехининг чеварлари квартал топшириғини муддатидан олдин бажариб, қўшимча равишда 350 та костюм тикиб берган эдилар.

КПСС Марказий Комитетининг майолди Чақириқлари, — дейди цех бошлиғи ўртоқ Т. Арабаджис, — ҳаммамизнинг кучимизга-куч, ғайратимизга-ғайрат қўшиб юборди. Биз Чақириққа жавобан ой охиригача белгиланганидан ташқари 500 та костюм тайёрлаб бериш мажбуриятини олдик.

Ана шу юксак мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилишига смена топшириқларини 160-170 процентга етказиб бажараётган моҳир чеварлар Зиёвуддинова, Ширшова, Жукова ва бошқалар салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

К. ФИНАНСОВ.

ЛИ ЛЮБОВЬ БРИГАДАСИДА

Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозида ўртоқ Ли Любовь бошчилигида маккажўхорикор бригада ташкил қилинган эди. Ҳозир бригадада экиш ишлари қизғин бормоқда. Бригадада 238 гектар майдоннинг 100 гектарига силос учун маккажўхори экмоқдалар. Квадрат-уялаб маккажўхори экаётган механизаторлар ҳар гектар ерга кўпи билан 20 килограммдан ВИР—156 навли уруғлик сарфлашга эришмоқдалар.

Бригадада ҳар гектар ердан 1200 центнердан кўкпоя ва 40 центнердан уруғлик олиш учун курашмоқдалар. Суратда: маккажўхори экиш пайти. Колхоз раиси Хван Ман Гим ва бригадир Ли Любовь ўртоқлар экиш бораётган участкада.

В. Салов фотоси.

ЯНГИ ЗЕЛАНДИЯ БОШ МИНИСТРИ У. НЭШ МОСКВАГА КЕЛДИ

Совет ҳукуматининг таклифига мувофиқ Янги Зеландия бош министри Уолтер Нэш ва унинг ҳамроҳлари расмий визит билан 18 апрелда Москвага келди.

Янги Зеландия ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида ҳурматли меҳмонни Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, А. Н. Косигин ўртоқлар, СССР министрлари, Москва меҳнаткашларининг жуда кўп вакиллари кутиб олдилар.

Ҳурматли меҳмонни кутиб олиш учун фахрий қоровул саф тортиб турди ҳамда Янги Зеландия ва Совет Иттифоқининг давлат гимнлари ижро этилди.

А. И. Микоян ва У. Нэш нутқ сўзладилар. (ТАСС).

СОВЕТ-КАНАДА САВДО МУНОСАБАТЛАРИГА ДОИР

СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличев ва Канада савдо министри Гордон М. Черчилль ўзаро олиб борилган музокаралар натижасида 18 апрелда Совет-Канада савдо битими муддатини яна уч йил узайтириш тўғрисидаги протоколни имзоладилар. Бу битим савдо-сотиқ ва денгизда кемалар қатнови соҳасида томонлар учун энг қулай режим белгилашни кўзда тутади.

Дўстона вазиятда ва ҳамжиҳатлик руҳида ўтган музокаралар вақтида ҳар иккала мамлакат ўртасида савдо-сотиқни янада ривожлантириш масалалари ҳам муҳокама қилинди. Ана шу мақсаднинг амалга оширилишига ёрдам берадиган бир қанча тадбирларни кўриш тўғрисида бамаслаҳат бир фикрга келинди. Жумладан, ҳар иккала мамлакат ўртасидаги савдо муносабатлари масалалари юзасидан совет ва канада вакилларининг ҳар йили учрашиб туришлари тўғрисида бир фикрга келинди, ҳар иккала томон савдо-саноат аҳлларининг бир-бирларига бориб туришларига ҳам ёрдам берадилар.

* * *

Совет-Канада музокаралари тамом бўлганлиги муносабати билан Н. С. Патоличев зиёфат берди. Зиёфатда Гордон М. Черчилль, Д. М. Жонсон, Д. Х. Уоррен ва Канададан келган бошқа меҳмонлар ҳозир бўлдилар. Зиёфатда совет томонидан ўртоқ А. И. Микоян ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Зиёфат эркин, самимий вазиятда ўтди.

Ж. САМБУ МИНСККА КЕЛДИ

МИНСК, 18 апрель. (ТАСС). Совет мамлакати бўйлаб сафар қилаётган Мўғулистон Халқ Республикаси Олий Халқ хурали Президиумининг раиси Жамсарангийн Самбу Киевдан бугун Белоруссия пойтахтига келди.

Минск аэродромида Мўғулистон Халқ Республикасидан келган ҳурматли меҳмонни Белоруссия ССР Олий Совети Президиумининг раиси В. И. Козлов, Белоруссия ССР Министрлар Советининг Раиси Т. А. Киселёв, Белоруссия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Ф. А. Сурганов ва бошқа расмий кишилар, шунингдек шаҳар меҳнаткашларининг жуда кўп вакиллари кутиб олдилар.

Ж. Самбу шарафига аэродромда фахрий қоровул саф тортиб турди, Мўғулистон Халқ Республикаси, СССР ва Белоруссия ССР давлат гимнлари ижро этилди.

В. И. Козлов ва Ж. Самбу нутқ сўзладилар.

ЛЕНИН ЗНАЧОГИ

ЛЕНИНГРАД, 18 апрель. (ТАСС). «Монетний двор» заводида В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллиги шарафига кўкракка тақиладиган хотира значоклари чиқарилди. Значоклар тўққиз хил қилиб тайёрланди. Бу значоклар олтин ва кумуш рангида бўлади. Уларнинг ҳар бирида В. И. Лениннинг барельеф тасвири бор. Ҳилпираб турган қизил байроқлар фонида «90 йил» деб ёзиб қўйилган.

Значокларнинг намуналари «Монетний двор» бош рассоми, РСФСР да хизмат кўрсатган санъат арбоби Н. А. Соколов раҳбарлигидаги маҳаллий граверлар томонидан тайёрланган.

Область районларида чигит ва маккажўхори экишнинг бориши тўғрисида 1960 йил 19 апрелгача бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Чигит экиш: Ҳаммаси	Чигит экиш: шу жумладан квадрат-уялаб	Маккажўхори ва оқжўхори экиш: Ҳаммаси	Маккажўхори ва оқжўхори экиш: шу жумладан квадрат-уялаб
Бекобод	100,0	98,5	52,8	—
Қуйи Чирчиқ	100,0	95,2	79,8	95,1
Оққўрғон	81,6	87,9	63,0	47,4
Янгийўл	80,1	89,1	49,9	32,5
Ўрта Чирчиқ	74,1	73,2	47,6	58,0
Бўка	70,6	56,0	52,1	21,4
Янгиер шаҳри	70,2	77,7	64,7	66,4
Чиноз	70,0	61,7	61,7	21,5
Пискент	68,4	53,6	65,6	52,4
Юқори Чирчиқ	67,1	70,5	45,5	27,4
Гулистон	65,9	83,6	64,7	58,5
Оржоникидзе	64,2	56,6	44,4	26,9
Сирдарё	63,9	59,3	73,7	73,9
Бўстонлиқ	—	—	29,6	60,3
Калинин	—	—	50,0	38,9
Олмалиқ шаҳри	—	—	23,4	10,7
Оҳангарон шаҳри	—	—	31,9	—
Область бўйича:	73,7	76,8	55,5	50,1

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 90 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ЛЕНИНИЗМ — МИЛЛИОНЛАРНИНГ ҒАЛАБА БАЙРОҒИ

В. И. Ленининг ўсмирлик чоғи. Рассом В. Прагер ишлаган расмдан.

В. И. ЛЕНИН ВА УЙҒОНГАН ШАРҚ

Бундан 35 йил илгари — 1925 йил март ойида Хитойнинг машҳур революцион демократи Сунь Ят-сен ўзининг ўлими олдида ЦИК СССРга қилган мурожаатида бундай деб ёзган эди: «Сиз озод республикалар Иттифоқини бошқармоқдасиз. Бу меросни эзилган жаҳон халқларига ўлмас Ленин қолдирди.

Совет Иттифоқининг ёрдами билан эзилган халқлар ўз озодлигига эришадилар».

Революция генийси В. И. Ленин асрлар бўйи империалистларнинг қонли мустамлакачилик режими остида эзилиб келган миллионларча Шарқ халқларининг энг яқин, чуқур ҳурматига сазовор бўлган умрбод дўстидир. Чунки у ўзининг ўлмас ғоялари билан мустамлака зулми остида инграб келган Шарқ халқларига келажакнинг порлоқ истиқболлари йўлини кўрсатиб берди.

Бутун умрини революция иши учун, социализм ғалабаси учун бағишлаган В. И. Ленин Шарқ халқларининг ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий тараққиёти йўлларини ҳамда Шарқда алангаланиб бораётган миллий-озодлик ҳаракатини чуқур илмий асосда ўрганишга доир қатор ўлмас асарлар яратди.

В. И. Ленин бу гениал асарларида Шарқ халқлари ҳам охир пировардида мустамлакачилик занжирини парчалаб ташлаб, озодликка, мустақил ҳаёт кечиришга эришишлари муқаррардир деган ажойиб фикрларни айтган эди. Шу билан бир қаторда В. И. Ленин ўзининг кўпгина мақолаларида империалистик давлатларнинг таловчиликдан иборат сиёсатини қаҳр-ғазаб билан қоралади, мустамлакачи Ғарб давлатларининг «цивилизация» шиори остида Шарқнинг битмас-туганмас бойликларини ўлгундай талон-торож қилганликларини, миллионларча халқни бошпанасиз, очлик, гадолик ва зулмат балосига мубтало қилган разил қилмишларини таги-туги билан очиб ташлади.

В. И. Ленин «Осиёнинг уйғониши» деган мақоласида асрлар давомида ғафлатда ётган Осиё халқларининг эндиликда мустамлакачи корчалонларнинг ҳийла-найранглари, кирдикорларига қарши, инсоннинг элементар ҳуқуқлари учун, адолат ва озод ҳаёт учун курашга батамом уйғонганлиги тўғрисида бундай деб ёзади: «Жаҳон капитализми ва 1905 йилги рус ҳаракати Осиёни тамоман уйғотди, ўрта аср турғунлиги остида эзилиб ёввойилашган юз миллионлаб аҳоли янги турмушга ва одамнинг элементар ҳуқуқлари учун, демократия учун курашга уйғонди» (Асарлар, 19 том, 71-бет) деб ёзган эди.

Халқаро пролетариатнинг доҳиси В. И. Ленин Осиёнинг уйғониши билан XX аср бошларида жаҳон тарихида янги давр бошланади деб башорат қилган эди. Ҳақиқатан ҳам XX аср бошларида кўтарилган рус буржуа-демократик революцияси, бу революция кетидан Шарқдаги революцион халқ тўлқинлари, ниҳоят капитализм системасини ижтимоий-тараққиёт тарихида биринчи бўлиб парчалаб ташлаган Улуғ Октябрь социалистик революцияси В. И. Ленининг бу буюк кўрсатмасини тўла тасдиқлади. В. И. Ленин янги тарихий шароитда — империализм даврида миллий масаланинг мустамлака масаласи билан чамбарчас боғлиқ эканлигини, эндиликда миллий масала бир давлатнинг ички проблемасидан барча эзилган халқларнинг империализм асоратидан озод бўлиш проблемасига айланганлигини илмий равишда асослаб берди.

В. И. Ленин миллий масалага пролетар революцияси ва пролетариат диктатураси тўғрисидаги масаланинг ажралмас қисми деб қаради, мустамлака ва қарам мамлакатлардаги эзилган халқларга мустамлакачилик зулмига қарши, озодлик учун кураш йўлларини кўрсатиб берди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси Шарқ халқлари миллий-озодлик ҳаракатида ва уларнинг тарихий тақдирида тубдан бурилиш ясади. Натижада Октябрь нурларидан илҳомланган Осиё ва Африка мамлакатларида империализмга қарши революцион халқ ҳаракатининг бўрони юқори босқичга кўтарилди.

1919 йил Хитойдаги «4 май ҳаракати», апрель ойида Ҳиндистонда кўтарилган оммавий революцион ҳаракатлар, 1919—1921 йилларда Миср, Ҳинди-Хитой, Бирма, Эрон ва Туркияда кўтарилган миллий-озодлик ҳаракатлари бунинг ёрқин далилидир.

В. И. Ленин бошлиқ Совет давлати ўзининг ташқи сиёсатида барча мамлакатлар ўртасида тинч-тотув яшаш принципини биринчи бўлиб майдонга ташлади. Совет ҳукумати В. И. Ленин кўрсатмасига биноан Шарқ халқларининг миллий мустақиллигини ҳимоя қилувчи, чоризмнинг Шарқ мамлакатларига нисбатан ўтказиб келган мустамлакачилик сиёсатига барҳам берувчи қатор тарихий тадбирларни амалга оширди.

Совет ҳукуматининг Шарқ мамлакатларига нисбатан тутаётган ташқи сиёсати В. И. Ленин имзоси билан 1917 йил 3 декабрда эълон қилинган «Россия ва Шарқнинг барча меҳнаткаш мусулмонларига» қарата қабул қилган тарихий мурожаатида ва 1919 йилда Эрон, Туркия, Мўғулистон, Корея, Хитой халқларига қарата қабул қилган мурожаатларида ўз ифодасини топган.

Бу тарихий ҳужжатларнинг эълон қилиниши Шарқ халқларининг В. И. Ленинга, Совет Россиясига бўлган меҳр-муҳаббатини янада ошириб юборди.

Ҳиндистоннинг машҳур жамоат арбоби Муҳаммад Баракатулла 1919 йилда «Совет ҳукумати ва ислом республикаси» деган мақоласида: «Россия уфқида инсониятнинг озодлик тонги отмоқда ва бахтли инсониятнинг бу ёруғ қуёши Ульянов—Ленининдир» деб ёзганди.

Ўзларининг ички аҳволларидан, турмуш, ҳаёт кечиришларидан гапириб бериш учун 1918 йилда В. И. Ленин олдига улкан Хитойдан, қадимий Ҳиндистондан вакиллар келдилар.

1919 йилда Афғонистон амири Аманулла, 1920 йилда Туркия Миллий Мажлисининг раиси Мустафо Камол Отатуркдан Ленинга мактуб ва телеграмма келди. Улар ўз мактуб ва телеграммаларида Совет Ҳукуматининг ташқи сиёсатига юқори баҳо бериб, у билан ўзаро дўстлик муносабатларини ўрнатиш истагида эканликларини билдирдилар.

Бу келтирилган тарихий фактларнинг ҳаммаси доҳий Ленининг эркпарвар Шарқ халқлари кўксидан мустаҳкам жой олганлигининг далилидир.

Маълумки, иккинчи жаҳон урушидан сўнг империализмнинг мустамлакачилик системаси тез суръатлар билан емирилиб бормоқда, эндиликда уни тўхтатиб қоладиган ҳеч қандай моддий ва маънавий куч йўқ.

Хозир Осиё мамлакатларининг қарийб ҳаммаси мустамлака режимини улоқтириб ташлаб, мустақил тараққиёт йўлига ўта бошлади.

Африка қитъаси эса миллий-озодлик ҳаракатининг алангаси билан қопланди. Сабр косаси тўлган қора Африка мустамлакачи келгиндиларни бирин-кетин ўз тупроғидан улоқтириб ташламоқда.

Кейинги бир неча йиллар ичида Африкада миллий мустақилликни қўлга киргизган суверен мамлакатлар сони 11 га етди.

Эндиликда бутун инсоният тақдирини ҳал қилиш, ҳаётий аҳамиятга эга бўлган халқаро масалаларни ҳал қилиш, янги уруш тарафдорларини жиловлаб қўйиш каби масалаларни Деҳли, Қоҳира, Аккра, Жакарта ва Рангуннинг актив иштирокисиз ҳал қилиш мумкин бўлмай қолди.

В. И. Ленин 1916 йилда мазлум Шарқ халқларига яқиндан ёрдам бериш, улар билан дўстлик муносабатларини ўрнатиш зарурлигини алоҳида уқтириб, бундай деб ёзган эди: «Биз мўғуллар, эронлилар, ҳиндлар, мисрликлар билан яқинлашишга ва бирлашишга бор кучимизни сарф қиламиз... Чунки бундай бўлмаганда Европада социализм мустаҳкам бўлмайди» (Асарлар, 23 том, 68-бет).

Совет Иттифоқи доҳи Ленининг васиятларига тўла амал қилиб, эндигина мустамлакачилик зулмидан озод бўлган, кам тараққий этган Шарқ мамлакатларига миллий экономикани тиклашда, хўжаликда мустамлакачилик қолдиқларини битиришда, ўзини ўнглаб, қаддини ростлаб олишда ва халқнинг моддий аҳволини яхшилашда уларга беғараз моддий ва техника ёрдами кўрсатиб келмоқда.

«Биз,— деган эди Н. С. Хрушчев Жакартада матбуот конференциясида сўзлаган нутқида,— иқтисодий жиҳатдан кам тараққий этган мамлакатларга мустамлакачиликнинг оғир меросини тугатишда, хўжаликни ва маданиятни тез юксалтириш учун замин вужудга келтиришда ёрдам беришни астойдил истаймиз».

СССР яқин йиллар ичида Осиё ва Африка мамлакатларида 250 саноат ва қишлоқ хўжалиги корхоналари ҳамда турли объектларни қуришга ёрдам беради. Совет Иттифоқи фақат 1960 йилнинг ўзида дунёдаги 22 мамлакатда 383 хар хил саноат корхоналари қурилишида актив ёрдам кўрсатади.

СССРнинг Шарқ мамлакатлари билан мавжуд бўлган иқтисодий ўзаро ҳамкорлигида кун сайин ўсиб бораётган савдо-сотиқ муносабатлари салмоқли ўринни эгалламоқда. Совет Иттифоқининг бу мамлакатлар билан бўлган савдо обороти 1953 йилдан 1959 йилгача 8 марта ошди; 1953 йилгача биз фақатгина учта шарқ мамлакатлари билан савдо алоқаларини ўрнатган эдик. Ҳозир эса мустамлака қуллигидан озод бўлган Осиё ва Африка мамлакатларининг қарийб ҳаммаси билан, жумладан, Ҳиндистон, Бирма, Афғонистон, Бирлашган Араб Республикаси, Индонезия, Ироқ, Ливан, Гвинея Республикаси, Марокаш, Тунис, Эфиопия, Судан, Яман, Цейлон, Камбоджа мамлакатлари билан ўзаро савдо алоқалари ўрнатилди.

Бутун дунё халқлари билан дўстлик руҳида тарбияланаётган совет халқи улуғ Ленин кўрсатмаларига тўла амал қилиб, ўзларининг Осиё ва Африка халқларига бераётган беғараз ёрдамидан ғоят фахрланмоқда ва шунинг билан, пролетар интернационализми принципларига содиқ эканлигини бутун дунё олдида намойиш қилмоқда!

М. НИШОНОВ.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“
2-БЕТ 1960 ЙИЛ, 20 АПРЕЛЬ.

ДОҲИЙНИНГ БИР ЮЗ ТЎРТ ФОТОГРАФИЯСИ

Меҳнаткашларнинг улуғ доҳиси ва устози туғилган куннинг 90 йиллигига атаб чиқарилан фотографиялар альбоми «Ленин» деб аталади.

Альбомда КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти архивида сақланаётган В. И. Ленин фотографиялари уникал фондидан танлаб олинган Владимир Ильичнинг бир юз тўрт сурати босиб чиқарилган.

Альбом 1874 йилда 4 яшар Володя Ульянов синглиси Ольга билан Симбирскда тушган машҳур фотография билан очилади. 1879 йилга оид навбатдаги фотографияда гимназист Володя Ульянов оила аъзолари билан бирга тушган. Бу — Ульяновлар оиласи биргаликда тасвирланган ва бизга маълум бўлган бирдан-бир суратдир.

В. И. Ленин ҳаётининг революциядан илгариги даврига оид фотографияда у «Петрбург Ишчилар синфини озод қилиш учун кураш союзи»нинг аъзолари орасида суратга олинган.

Владимир Ильич эмиграциядан Россияга қайтган куннинг эртасига, 1917 йил 4 апрелда Петроградадаги Таврида саройида нутқ сўзлаб, апрель тезисларини баён қилиб берган эди. Фотограф Ленинни шу жойда суратга олган эди.

Босиб чиқарилган фотоҳужжатларнинг кўпчилиги совет даврига оид бўлиб, В. И. Ленининг Совет давлатининг бошлиғи ва Коммунистик партиянинг раҳбари лавозимидаги ҳормас-толмас фаолиятини акс эттиради.

Владимир Ильич жуда банд ва ниҳоятда камтар бўлганлиги учун суратга тушишни ёқтирмас эди. Фотографиянинг кекса совет устаси П. А. Оцсупнинг 30 дан ортиқ асари альбомда жой олган. Унинг айтишича, Ленин суратга тушиш пайтида кўпинча: «... оммага кўпроқ эътибор беринг. Ҳаракат динамика кўпроқ бўлсин» деяр эди.

Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида фотографлар ва кинооператорлар олган суратларда В. И. Ленин турли вақтларда Қизил майдонда, Кремлдаги ўз иш кабинетида, 1920 йил 1 майда бўлиб ўтган биринчи Бутунроссия шанбалиги вақтида Кремлда хода ташлётганида, Москвада К. Маркс га ва «Озод қилинган меҳнат»га ҳайкаллар ўрнатиш пайтида, Кашино электростанциясининг очилишига бағишланган байрам пайтида, Кашино қишлоғининг деҳқонлари ўртасида тасвирланган.

Альбомда В. И. Ленининг 1920 йил октябрь ойида инглиз ёзувчиси Герберт Уэллс билан суҳбати тасвирланган нодир фотография, Владимир Ильичнинг Коминтерн II ва III конгресслари иш олиб бораётган пайтда олинган суратлари эълон қилинган.

Бир қанча суратлар Владимир Ильичнинг Горкидаги уй шароитида, яқин кишилар орасида ва дам олиш пайтида кўрсатади.

Альбомни КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институтининг ходимлари тузган ва тасвирий санъат давлат нашриёти нашр этган. Бу — бундан илгари нашр этилган В. И. Ленин фотографияларининг альбомлари орасида энг тўла альбомдир. (ТАСС).

В. И. ЛЕНИНГА БАҒИШЛАНАДИ

«ЛЕНИН ВА МУЗИКА»

Ўзбекистон давлат филармонияси «Ленин ва музика» темасида лекцияли концертлар циклини ташкил этди. Бундай концертлар Тошкент, Чирчиқ, Олмалиқдаги ишчилар ва студентларнинг клубларида, шунингдек Свердлов номли концерт залида ўтказилмоқда.

Лекцияли концертлар программасига Владимир Ильич севган халқ ва революцион қўшиқлар, Чайковский, Бетховен, Даргомижский, Гуно, Бизе, Шопен ва музиканинг бошқа классиклари яратган ўлмас асарлар киритилган. Бу музика ва қўшиқларни хор капелласи, қилли музика асбоблари квартети, филармония ҳамда Навоий номли ўзбек академик опера ва балет театрининг солистлари ижро этмоқдалар.

21 апрелда Свердлов номли концерт залида В. И. Ленинга бағишланган музикали катта кеча ўтказилади. Концерт программасига Чайковскийнинг олтинчи симфонияси, ёш композитор, Тошкент консерваторияси студенти Р. Вильдановнинг «Ленин ҳақида поэма» асари ва бошқа асарлар киритилган.

Ўзбекистон композиторларининг В. И. Ленинга бағишланган янги асарлари Ўзбекистон Композиторлар союзининг залида ташкил қилинадиган кечада ижро этилади.

«КУРАШ ЙИЛЛАРИ»

Ҳамза номли ўзбек академик драма театри В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган «Кураш йиллари» деб аталган адабий-драматик композицияни кўрсатиш учун тайёрлади.

Композиция автори ва постановкачиси Ўзбекистон ССР халқ артисти Амин Турдиев спектаклга Н. Погодиннинг «Кремль курантлари» ва «Милтиқли киши» пьесаларидан, шунингдек К. Яшиннинг «Йўлчи юлдуз» пьесасидан парчаларни асос қилиб олган. Ленин образини Совет Иттифоқи халқ артисти Шукур Бурҳонов яратган. (ЎзТАГ).

«ЛЕНИН ҚЎЛЕЗМАЛАРИ»

Илмий-оммабоп фильмлар студияси ходимлари томонидан яратилган «Ленин қўлёзмалари» деган кинофильм 12 апрелда марказий журналистлар уйида жамоат кўригидан ўтказилди.

Сценарист Г. Фрадкин ва режиссер Ф. Тяпкин Владимир Ильич адабий текст устида қандай ишлаганлигини, унинг янги мақолалар ёзиш фикрлари Россиядаги революцион воқеалар таъсири остида қандай бунёдга келганлигини ва бу фикрлар турмушга қандай татбиқ этилганликларини кўрсатиш вазифасини ўзларининг янги фильмларида муваффақиятли ҳал этганлар. КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти ходимларининг маслаҳатларига кўра, фильмда Владимир Ильич Ленин томонидан 1905 йилда Женевада ёзилган «Янги вазифалар ва янги кучлар» деган мақоланинг яратилиш тарихи ҳикоя қилиб берилади.

Шу куни матбуот вакилларига «Фан ва техника» киножурналининг В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган 8-сони ҳам кўрсатилди. Бу фильм аслида мамлакатимизда энергетикани тараққий эттиришнинг қисқача очеркидир. Фильмдаги ёрқин рақамлар ва фактлар мамлакатимизда электростанциялар қурилишларининг миқёсларини характерлаб беради. (ТАСС).

В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган илмий сессия

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган илмий сессияси икки кун давом этиб, 16 апрелда Олимлар уйида ўз ишини тамомлади.

Сессия қатнашчилари билимларнинг турли соҳаларида ўлмас Ленин идеяларининг тантанаси тўғрисида докладлар тингладилар. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги И. М. Мўминовнинг «В. И. Ленин — буюк фан корифейи» деган темада, республика Фанлар академиясининг академиги Х. Сулаймонованинг «Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг социалистик давлат тўғрисидаги Ленин таълимотини ривожлантириши» ҳақидаги, тарих фанлари доктори М. Г. Пикулиннинг «В. И. Ленин ва Шарқ» деган темадаги докладлари ҳамманинг эътиборини жалб этди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги А. М. Музаффаров «В. И. Ленин ва ҳозирги замон биологиясининг ривожланиши» ҳақида доклад қилди. Республика Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси С. А. Азимов ўз сўзида материянинг битмас-туганмаслиги тўғрисида ленинча қоида ҳамда ҳозирги замон физикасининг муваффақиятлари тўғрисида гапирди.

Сессияда тарих фанлари доктори Х. Ш. Иноятов, иқтисод фанлари доктори О. Б. Жамолов, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси Р. А. Алимов ва филология фанлари доктори И. А. Султоновлар ҳам доклад қилдилар.

Республика Фанлар академиясининг академиги Х. Ф. Фозиловнинг доклади Ўзбекистонда мамлакатни электрлаштириш ленинча планининг амалга оширилишига бағишланган эди. Докладда, жумладан, Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантириш етти йиллик планида 1965 йилда ўн бир миллиард киловатт-соат электр энергия ишлаб чиқариш кўзда тутилганлиги таъкидланди. Яқин 15 — 20 йил ичида электр энергияси ишлаб чиқариш бир неча баравар кўпаяди. Ўзбекистонда Бухоро манбаининг табиий гази билан ишлайдиган ёқилғи электростанциялари қурилади. Ана шу энергетика гигантларининг ҳаммаси Ўрта Осиё республикалари ва Жанубий Қозоғистон бирлашган энергетика системасига киради. (ЎзТАГ).

ЁДИМИЗДА У

Жигули тоғлари мағрур пурвиқор,
Яна шодлигидан жўшади Волга.
Қўшиқлар янграйди жўшқин, жарангдор
Ленинни ёд қилар эл, улус, ўлка...
Яна шодлигидан жўшади Волга...

Ленинни ёд қилар олис тайгалар,
Эсланар у менинг Фарғонамда ҳам.
Ленинни ёд қилиб Каспий чайқалар,
Исми жаранглайди таронамда ҳам,
Эсланар у менинг Фарғонамда ҳам.

Ленинни эслаган, уни ёд қилган
Ҳеч қачон доҳийни ўлди деёлмас.
Чунки Ленин қанча дилни шод қилган,
У доим биз билан ҳамроҳ, ҳамнафас,
Ҳеч кимса доҳийни ўлди деёлмас.

Чиндан ҳам йигирма биринчи съездда
Ленин ўлтирарди президиумда.
Бугун ишбоши у Қайроққум ГЭСда,
Залларда мажлислар бошланган зумда.
Ленин ўлтиради президиумда.

Ленин шоирларнинг гул ижодида,
Ленинни эслайди замин-замонлар.
Унинг теран фикри, зеҳни олдида
Бир кичик қатрадир не-не уммонлар
Ленинни эслайди замин-замонлар.

Хайриддин САЛОҲ

УНУТИЛМАС УЧРАШУВ

Ўрта Осиё Давлат университетининг юридик факультетида В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигига бағишлаб ўтказилган илмий конференциянинг сўнгги куни жуда қизиқарли ўтди. Шу куни студентлар В. И. Ленинни кўрган ва у билан суҳбатлашган кекса коммунистлар билан учрашдилар.

Учрашувда Туркистоннинг собиқ Юстиция Комиссари Д. Устабоев, гражданлар урушининг қатнашчиси Қизил гвардиячи командир В. Каймаков, биринчи Туркистон дивизиясининг собиқ комиссари Н. Востриков ўртоқлар қатнашдилар. Студентлар Дўсмуҳаммад Устабоевнинг сўзини зўр қизиқиш билан тингладилар. Кекса коммунист Дўсмуҳаммад ота ўзининг РСДРП VIII съездига делегат бўлиб боргани ва ана шу съезд минбаридан улуғ доҳийнинг Партия программаси ҳақидаги докладини тинглаганини ҳаяжон билан сўзлаб берди.

—Мен,—дейди ота,—1922 йилда Ленин билан иккинчи марта учрашиб суҳбатлашишга муяссар бўлган эдим. Бу пайтда у бетоб бўлиб ётганига қарамай, мени қадрдонлардек самимий қабул қилди. Мен В. И. Ленинга Туркистон халқи номидан совға қилиб альбом топширдим. Суҳбат охирида Владимир Ильич менга: «Туркистон халқига қизғин салом айтинг» деди. Унинг бу сўзлари ҳамон қулоқларимда жаранглайди. Ильичнинг сиймоси доимо кўз ўнгимда, бу улуғ инсоннинг камтарлиги менда чуқур таассурот қолдирди.

Ота ўз сўзининг охирида студентларга мурожаат қилиб: «В. И. Ленин айтганидек яхши ўқинг, ҳозир шундай даврда яшаяпсизларки, ҳар қандай касб эгаллаш, билим олиш учун барча шароитлар мавжуд. Коммунистик жамиятнинг актив қурувчилари бўлиб етишинг!» деди.

Шундан сўнг В. Каймаков сўзга чиқиб учрашув қатнашчиларига Туркистонда босмачиларга қарши олиб борилган кураш, Самарқандда босмачилик ҳаракатининг яксон этилиши ҳақида ўз таассуротларини сўзлаб берди. У ўзи қатнашган ана шу курашлар, социалистик давлатимизни мустаҳкамлаш йўлида олиб борилган мардона жанглар ҳақида ҳаяжонли лавҳалардан ҳикоя қилди.

Улуғ доҳийни кўрган, у билан шахсан сўзлашган кекса коммунистлар билан бўлган бу унутилмас учрашув студентларда катта таассурот қолдирди. Улар кекса отахонларимизга самимий ташаккур билдириб, сиҳат-саломатлик ва узоқ умр тиладилар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Суратда: Д. Устабоев (чапда), В. Каймаков ўртоқлар ўқитувчи ва студентлар орасида.
М. Нуриддинов фотоси.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Фалсафа ва ҳуқуқ институти коллективи марксизмнинг буюк назариётчиси В. И. Ленининг 90 йиллик юбилейига бағишланган илмий конференция ўтказди.

Конференцияда институт илмий атеизм ва табиатшунослик фалсафаси секторининг мудири ўртоқ С. Азимов «В. И. Ленин марксизмнинг буюк назариётчисидир», юридик фанлари доктори, профессор О. Э. Эшонов «Ўзбекистонда Совет давлатини мустаҳкамлашда В. И. Ленининг роли» деган темаларда доклад қилдилар.

Институтнинг старший илмий ходими, 1918 йилдан КПСС аъзоси ўртоқ Мустакаев эса Ленин сафдошларининг фаолиятлари, революцион воқеалар ҳақида хотираларини гапириб берди.

Т. Сиддиқов.

Тошкент Давлат медицина институтида улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган илмий конференция бўлиб ўтди. Студентлардан Ў. Зоҳидова, Ш. Содиқова, М. Орифжонова, К. Нурматова, М. Меҳмонова, З. Турсунметова ва бошқалар «Ленин КПСС асосчиси», «Ленин энг содда ва камтар инсон», «Халқлар ўртасида тинчликнинг улуғ жарчиси», «Ленин ҳамиша биз билан» каби темаларда докладлар қилдилар.

Э. Қодиров.

Тошкент Чет тиллар педагогика институти профессор, ўқитувчи ва студентлари коллективи Ленин ҳаёти ва фаолиятига оид китоблар виставкаси, стендлар, фотомонтажлар ташкил этдилар. Студентлар илмий жамияти ўзининг бу йилги конференциясини улуғ доҳий ҳаёти, илмий мероси ва революцион фаолиятига бағишлади. Икки кун давом этган конференцияда «Ленин Францияда, Германия, Англия ишчилари ҳаракати ҳақида», «Ленин чет тилларни ўрганиш ҳақида», «Ленин ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш тўғрисида» каби темаларда докладлар бўлди.

О. Ғаниев, Ш. Каримов, Ш. Йўлдошев, Қ. Қурбонбеков, С. Мусаев.

Ўрта Осиё политехника институти кимё-технология факультети илмий совети бутун дунё меҳнаткашларининг доҳиси В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йил тўлиши муносабати билан тантанали йиғилиш ўтказди.

Факультет декани доцент И. Левшининг қисқача кириш сўзидан сўнг экономика кафедрасининг ўқитувчиси Павловга сўз берилади. Докладчининг «Ленинизм — Коммунистик партиянинг енгилмас байроғидир» деган докладини залдагилар катта қизиқиш билан тингладилар.

Шундан сўнг техника фанлари доктори профессор И. Ф. Зеликман «В. И. Ленин ва техника тараққиёти» деган темада доклад қилди.

Т. Абдуллаев, Ҳ. Юнусов.

ВИСТАВКА ВА АДАБИЙ КЕЧАЛАР

Тошкентдаги сиёсий-маданий оқартув техникумининг кутубхонасида ва ўқув залларида доҳий Ленин туғилган кунга атаб Лениннинг ҳаёти ва революцион фаолиятига доир сиёсий ва бадиий адабиётлар виставкаси ташкил қилинди, деворий газета ва фото-газеталар чиқарилди.

Қ. Исаев.

Чирчиқ шаҳар марказий кутубхонасида Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган кеча ўтказилди. Кечада Октябрь революцияси ветерани Н. Кадимцев ва Ю. Буховер ўртоқлар доҳийни кўрганликлари, у билан қилган унутилмас суҳбатлари ҳақида сўзлаб бердилар.

Т. Сихарулидзе.

Тошкентдаги 55-мактабда «Ульяновлар оиласи», «Ленинча ўқиш ва яшаш» деган темаларда конференция ўтказилди.

Ўқувчилар Ленин туғилган кунга атаб доҳийнинг ёшлик чоғларини тасвирловчи альбом, деворий газета, фото-монтаж чиқардилар.

Шаҳардаги 154-мактабда ҳам «Ленин биз билан», «Бадиий адабиётда Ленин образи» темаларида кечалар ўтказилди.

И. Рустамов, Э. Юнусов.

Оржоникидзе районидаги Жамбул номли ўрта мактабнинг юқори синф ўқувчилари улуғ доҳимиз В. И. Ленинга бағишланган адабий кеча ўтказдилар.

10-синф ўқувчиси Э. Сафаров «Совет поэзиясида Ленин образи» деган темада гапириб берди. Шундан кейин шеърхонлик бошланди. Ўқувчилардан Г. Орифхўжаева билан М. Нурматовалар талантли совет шоири В. В. Маяковскийнинг «В. И. Ленин» поэмасидан парчалар ўқиб, тингловчилар олқишига сазовор бўлдилар.

С. Муҳиддинов.

БЕКОБОД ВА ҚУЙИЧИРЧИҚЛИКЛАРДАН ЎРНАК ОЛИБ, ЧИГИТ ЭКИШНИ ТЕЗ ВА СИФАТЛИ ТАМОМЛАЙЛИК!

Бекобод ва Қуйи Чирчиқ районларининг колхоз ва совхозлари 19 апрелда барча майдонларга чигит экишни тамомладилар

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Дастлабки муваффақиятларимизни мустаҳкамлаймиз

Бекобод районининг колхоз ва совхозлари об-ҳавонинг ноқулай келиши туфайли юз берган табиий қийинчиликларни муваффақиятли енгиб, 19 апрелда, 8 иш кунида чигит экиш планини бажардилар. 19825 гектар ерга чигит экилди. Шундан 14513 гектар ерга чигит квадрат-уялаб жойлаштирилди. Бу ўтган йилдагига қараганда 3 минг гектар кўп ерга прогрессив усулда чигит экилди, деган сўздир. Пахтакорлар ер тайёрлашга катта аҳамият бердилар, шу туфайли экиш анча сифатли ўтказилди.

Навоий номли колхоз аъзолари районда биринчи бўлиб экишни тугалладилар. «Победа» колхози эса иккинчи бўлиб, шундан кейин 1- «Далварзин» —йирик пахтакор совхози ҳам экишни тамомлади. Бу совхозда нуқул квадрат-уялаб экувчи сеялкалардан фойдаланилди. Шунингдек 2-«Далварзин» совхози, Ленин номли колхозда ҳам квадрат-уялаб чигит экиш топшириғи анча ортиғи билан бажарилди.

Бекободликлар бундай ютуққа қандай қилиб эришдилар?

Пахтакорлар экиш бошланган дастлабки кунларданоқ Ленин меҳнат вахтасида туриб ишладилар, об-ҳаво қулай келган ҳар бир кун, ҳар бир соатдан унумли фойдаландилар. Экиш ишлари ярмига етиб қолганда партия активлари ва агитаторлар колхоз ва совхозларда бўлиб олинган социалистик мажбуриятнинг қайта кўриб чиқилишини ташкил этдилар. Бу омманинг куч ва ғайратини янада ошириб юборди. Район партия комитети бюроси юксак мажбурият олган бригадаларнинг ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватлаб, экишни тез ва сифатли тугаллаш ҳамда тўла ундириб олишга қаратилган амалий тадбирлар белгилади. Райком бу тадбирларнинг бажарилишини узлуксиз назорат қилиб борди.

Экиш кампаниясининг муваффақиятли тугалланганлиги тўғрисида гапирар эканмиз, ўзларининг ташаббуслари билан катта роль ўйнаган бригадирлар ва механизаторлар тўғрисида, техникадан моҳирлик билан фойдаланилганлиги ҳақида айтиб ўтмаслик мумкин эмас.

Дастлаб 119 та трактор-далачилик бригадаси тузишни мўлжаллаб қўйган эдик. Экиш даврида эса амалда 136 трактор-далачилик бригадаси ишлади. Бундан бир йил олдин бригадирлар ичида 56 киши коммунист эди. Ҳозир эса уларнинг сони 72 кишига етди. Масалан, 1-«Далварзин» совхозидан партия аъзолигига кандидат ўртоқ Мусин Ортиқов баҳорда бригадага ишга ўтган эди. У кишиларнинг меҳнатини янгича ташкил этди, ерни экишга тайёрлашда илғор агротехника усулларини қўлланди. У 6 иш кунида барча майдонга квадрат-уялаб, режа сими тортиб чигит экиб бўлинишини таъминлади. Бригада етти йилликнинг иккинчи йилида 110 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан пахта топшириш учун курашмоқда. Шу совхознинг коммунист Ғаффор Исмоилов бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси ҳам эллик центнерчилар ҳаракатига қўшилди.

Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Буларнинг ҳаммаси пахтакорлар етти йилликнинг иккинчи йилини меҳнатда янгидан-янги муваффақиятларга эришиш билан кутиб олиш учун курашаётганликларини кўрсатади.

Район партия комитети хўжалик ишлари тўғрисида гап борганида омма орасида олиб бориладиган оммавий-сиёсий ишларнинг ролини сира камситмайди. Аксинча биз оммавий-сиёсий ишлар бевосита даланинг ўзида, бригадаларда узлуксиз кучайтириб турилиши тўғрисида ғамхўрлик қиламиз. Юзлаб агитаторлар сўздагина эмас, шахсан ўрнак кўрсатиб, колхозчилар ва совхоз ишчиларини иш суръатини кучайтириш ва уни сифатли бажаришга рағбатлантирдилар. Тўғри, баъзибир жойларда партия бюроси хўжалик иши билан шуғулланиб, оммани сиёсий тарбиялашга кам эътибор берди. Бироқ район партия комитети бу камчиликни ўз вақтида аниқлаб, уни тузатиш йўлларини кўрсатди.

Энди район партия ташкилоти олдида турган муҳим вазифа дастлабки ютуқни мустаҳкамлаб, чигитни ҳамма ерда текис ва ёппасига ундириб олиш ҳамда ғўза парваришига сифатли тайёргарлик кўришда пахтакорларга ёрдам беришдан иборатдир. Ҳозир тракторларга культиваторлар, ОДН ва СУЗ аппаратларини тиркаш ишлари қизғин бормоқда. Маҳаллий ўғит ташиб чиқариш ҳам давом этмоқда. Шу билан бирга кўпгина механизаторларимиз дастлаб чигит экилган ерларда ёмғирдан сўнг ҳосил бўлган қатқалоқликни юмшатиш иши билан ҳам шуғулланмоқдалар.

Районимиз ва шаҳримиз 1 Майни муносиб кутиб олмоқда. Далаларда чигит текис ундириб олиниб, яшил квадратлар ҳосил бўлади. Бекобод районининг корхоналари эса пўлат, прокат, цемент, шифер, электр қуввати ишлаб чиқариш тўрт ойлик планни муддатидан илгари бажардилар.

И. ҲУСНУТДИНОВ,
Бекобод район партия комитетининг секретари.

«ЎзССР беш йиллиги» совхози ўтган йили пахтачиликни комплекс механизациялашда катта муваффақиятларни қўлга киритган эди. Хўжаликда бу йил ҳам ҳамма ишларни машиналарда бажариш эвазига ҳосилдорликни ошириш ва таннархни кескин камайтириш учун курашилаётир. Буни ўртоқ З. Аҳмедов бошлиқ комплекс механизациялашган бригада мисолида кўриш мумкин. Бригада ишчилари 130 гектар ерга биринчилар қатори чигит экиб бўлдилар.

Суратда: (чапдан) бригадир З. Аҳмедов ва 3-бўлим агрономи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Эрматов ўртоқлар чигит экилган ерларни кўздан кечирмоқдалар.

Қ. Розиқов фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

МЎЛ ҲОСИЛГА ДАСТЛАБКИ ПОЙДЕВОР

1959 йил бошида уч колхоз бирлашиб бизнинг «Победа» колхозимиз ташкил қилинди. 1958 йилда шу уч хўжалик территориясида ҳар гектар ердан ўртача 14,8 центнердан пахта ҳосили етиштирилган эди. Колхозимиз йириклашганидан кейин ерларнинг мелиоратив аҳволини яхшилашга, ҳосилдорликни оширишга қатъий киришдик. Натижада етти йилликнинг биринчи йилида 1260 гектар ердан пландаги 17 ўрнига 23,5 центнердан ҳосил кўтардик.

Колхозимиз аъзолари бу йил янги ерлар ҳисобига пахта майдонини кенгайтириб, 1400 гектарга етказдилар. Ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил кўтариш мажбуриятини олдик. Шу мақсадда чигит экишга пухта тайёргарлик кўриб, мавсумни уюшқоқлик билан бошладик. Экиш агрегатларининг тўхтовсиз ва сифатли ишлаши таъминланди. Натижада 18 апрелгача экишни тугалладик. 700 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экдик. Энди ҳамма ерда чигитни бир текисда ундириб олиш тадбирларини амалга оширмоқдамиз. Бунинг учун карта бошларига чириган гўнг келтирилаётир. Универсалларга культиваторлар билан бирга СУЗ аппаратлари тақилмоқда. Чигит ердан бир текисда униб чиқиши билан ғўза парваришини бошлаймиз. Шу йўл билан етти йилликнинг иккинчи йилида ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштириб, ўз зиммамизга олган социалистик мажбуриятни тўла бажарамиз.

Р. АБДУРАҲИМОВ,
Бекобод районидаги «Победа» колхозининг раиси.

Экишни 8 кунда тамомладик

Бу йил 1565 гектар ерга чигит экишимиз керак эди. Колхозимиз аъзолари 1959 йил ҳосили йиғиб олиниши билан янги йилда ҳам мўл ҳосил етиштириш тараддудига киришдилар. Ерлар кузда сифатли шудгорланди. Қишда айрим карталарни қўшимча равишда суғордик. Маҳаллий ўғит тўпладик. Кўклам келиши билан ерни экишга тайёрлаш ва техникани мавсумга тахт қилиб қўйиш учун қизғин иш бошланди. Квадрат-уялаб чигит экадиган агрегатларнинг экипажи тайёрланди. Бу ишлар экишни уюшқоқлик билан ўтказиш ва барвақт тугаллаш имконини берди. Пландаги 775 ўрнига 780 гектар ерга режа сими тортиб чигит экдик.

Колхозимиз бўйича 8 кун ичида чигит экишни тугалладик. Айрим бригадаларда бу иш 5—6 кун давомида ўтказилди. Ўртоқ Ёриев бошчилик қилаётган бригада аъзолари 100 гектар майдоннинг 60 гектарига квадрат-уялаб чигит экдилар. Тракторчи ўртоқ Мамадиев ва бошқа кишиларнинг қулай фурсатдан унумли фойдаланиб, астойдил меҳнат қилишлари туфайли экиш беш кунда тамомланди.

Алимов, Эшбеков ўртоқлар бошлиқ бўлган бригадалар ҳам экишни олти кунда тугалладилар. Бу бригадаларда ҳам пахта майдонининг 70 процентдан ортиқроғига режа сими тортиб чигит экилди. Энди ҳамма бригадаларда чигитни бир текисда ундириб олиш тадбирлари амалга оширилмоқда.

Чигитни ернинг табиий намида тўла ундириб олиш мўл ҳосил етиштиришда катта ўрин тутади. Шунинг учун биз ерни экишга тайёрлаш пайтида агротехника қоидаларининг бузилмаслигига қатъий риоя қилдик. Экиш даврида ҳам чигитнинг нормал нами бўлган ерларга бир текисда ташланишига эътибор бердик. Натижада ҳамма майдонларга чигитни сифатли экиб олдик.

Ҳозирги кунда экишдан бўшаган тракторларга культиваторлар тиркалмоқда. Биз чигит бир текисда униб чиқиши билан ғўзанинг биринчи парваришини бошлаб юборамиз. Ғўзани дастлабки озиқлантиришни ҳам биринчи культивация билан қўшиб ўтказамиз.

Э. ТУРСУНБОЕВ,
Бекобод районидаги Навоий номли колхознинг агрономи.

Қизиқ қиз

Кенг ҳовли сатҳида турли хил қишлоқ хўжалик техникалари саф тортиб турибди. Булар орасида турли маркадаги пахта териш машиналари, сеялкалар, тракторлар ва бошқа хил механизмлар бор. Ҳўв наригичетдаги кўк рангга бўялган пахта териш машинасини 20 чоғлиқ қиз ўраб олиштан. Уларнинг ҳар бири қўлида дафтар ва қалам. Қизлар ўқитувчи Абдураҳмоновнинг ҳар бир сўзини диққат билан тингламоқдалар, баъзан-баъзан қўлларидаги дафтарларига алланарсаларни ёзиб қўядилар.

— Машина — тилини билган кишига яхши, — дейди ўқитувчи. — Тилига тушунмасангиз, арзимаган сабаб билан ҳам авжи долзарб пайтда таъбингизни хира қилади. Шу сабабли, қизлар, машина қисмларининг жойланиши ва ишлаш принципларини яхши билмоқ зарур. Машғулотларни пухта ўзлаштириб олсангиз, кузга бориб манман деган механизатор йигитлар билан бемалол беллаша оласиз.

Ҳозирги ўтилган машғулот ҳаммага тушунарлими, кимда қандай саволлар бор?

Қизлар чор атрофдан «тушунарли, ҳаммаси тушунарли» деб жавоб беришди.

— Агар ундай бўлса, қани айтингчи ким ҳозир машинани ҳайдайди.

Ўқитувчининг бу саволига қизлар дафъатан бирор нарса деб жавоб беришмади. Аввалига улар бир-бирларига қараб олишди, сўнгра бир неча қиз бараваридан қўл кўтарди. «Мен ҳайдайман, менга рухсат беринг», дейишди улар.

— Шошманглар, шошманглар, — деди ўқитувчи. — Навбати билан ҳаммангиз ҳам ҳайдаб кўрасиз. Қани, Зайнабхон, сиз чиқингчи.

Зайнабхон худди эски чавандозлардек чаққон ва эпчил ҳаракат билан машинага чиқди. Агрегат юраги — мотор гувиллаб айланмоқда. Зайнабхон педални босар экан, зўр ҳаяжондан бўлса керак қўллари билинар-билинмас титрар эди. У педални оҳистагина босди, машина ўз ўрнидан енгилгина қўзғолиб, ҳовли бўйлаб йўрғалаб кетди. Кейин Кароматхон, сўнгра Хадичахон, кейинчалик Уммаҳой ва яна бошқа қизлар ҳам олган билимларини амалда синаб кўришди — машина ҳайдашди. Дугоналар дастлабки ғалаба билан бир-бирларини қизғин ва самимий табриклашди...

Турсуной Охунованинг меҳнатда кўрсатган жасорати минг-минглаб йигит ва қизларнинг юрагига ўт ёқди. Шулар қатори бекободлик қирқ қиз ҳам «биз ҳам Турсунойдек бўламиз, пахтани қўлда эмас, машинада терамиз», деб отилиб чиқишди. Ҳозир Бекобод шаҳридаги қишлоқ хўжалигини механизациялаш мактабида 20 қиз ва райондаги 1-«Далварзин» совхозида 20 қиз Турсуной изидан бориб, мураккаб агрегат — пахта териш машинасини ҳар тарафлама пухта ўрганмоқда. Булар орасида Дзержинский номли колхознинг ўтган мавсумда 14 тонна пахта терган донгдор теримчиси Зайнабхон Ғоибова, 2-«Далварзин» совхозининг чевар теримчиларидан Кароматхон Усмонова, Хадича Кўрўғли, Ленин номли колхоздан Юлдузхон Алиева, Навоий номли колхоздан Рухсатой Йўлдошева ва бошқалар бор. Уларнинг кўпчилиги шу йилнинг кузидаёқ Турсуной Охунова билан мусобақалашиш ва мавсумда 120-150 тонна, Дзержинский номли колхоздан келган Уммаҳой Жониқулова эса ҳатто 200 тонна «оқ олтин» териб бермоқчи.

Кечагина дугоналар маслаҳатлашиб, ўз устозлари — Турсуной Охуновага хат ёзишди. Хатда район пахтакорлари мўл ҳосил учун курашда дастлабки муваффақиятни қўлга киритганликлари — чигит экиш планини бажарилганлиги гапирилиб, кузда Турсуной билан мусобақалашишга қарор қилганликлари айтилган эди.

Бу йил бекободликлар 50 минг тонна пахта етиштириш ва ҳосилнинг камида 33 процентини машинада териб олиш мажбуриятини олганлар. Бекободлик қирқ қизнинг этакни ташлаб, машинада пахта теришга аҳд қилганликлари бу мажбуриятнинг шараф билан бажарилишидан далолат бериб турибди.

И. СУЛАЙМОНОВ.

Суратда: ўқитувчи ўртоқ Исо Абдураҳмонов бўлажак механизатор қизлар билан навбатдаги машғулотни ўтказмоқда.

В. Салов фотоси.

ЭКИШ АГРОТЕХНИКАСИ БУЗИЛМАСИН

Бир кун олдин эксанг, бир ҳафта олдин йиғасан деган ҳикматли мақол бор. Областимизнинг илғор хўжаликлари пахтакорлари бу мақолга амал қилиб, ишни сифатли бажариб, суръатни ҳам тобора тезлаштирмоқдалар. Чигит яхши текисланган, нормал нам сақланган ерларга экилаётир. Квадратлар аниқ чиқмоқда.

Бироқ айрим хўжаликларнинг раҳбарлари ҳозирги ғанимат кунлардан тўла фойдаланмаяптилар. Ишнинг сифатига тузук эътибор бермаслик фактлари содир бўлаётир. Шундай хўжаликлар ҳам борки, уларда ер ҳанузгача чигит экишга тайёрланмаган. Оқибатда карталар намини йўқотиб қўймоқда. Бунга Оржоникидзе районидаги Киров номли, Юқори Чирчиқ районидаги Сталин номли, Бўка районидаги бир қатор колхозларни мисол қилиб келтирса бўлади. Ерда нормал нам сақлаш чигитни бир текис ундириб олишда аҳамияти катта эканлиги жуда кўп марта айтиб келинганлигига қарамасдан бу колхозларнинг раҳбарлари беғамлик қилмоқдалар.

4-«Боёвут» совхозининг ўртоқ Яхшибоев бошқарувчи бўлган 3-бўлимида ерни экишга тайёрлаш ҳаддан ташқари пайсалга солинмоқда. Масалан, ўртоқ Муродов бошлиқ бригададаги 150 гектар ернинг эндигина 65 гектари экишга тайёрланган. Ернинг серкесак, нотекис бўлишига қарамай 6 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экилган.

Гулистон районидаги «Мирзачўл» совхози раҳбарлари ҳам ерни экишга тайёрлаш ва чигит экиш агротехникасига риоя қилмаётирлар. Ўртоқ Болтабоев бошқарувчилик қилаётган бўлимда карталарни текислашга, уларда етарли миқдорда нам сақлашга мутлақо эътибор берилмаётир.

Чиноз районидаги «XXI партсъезд» колхозининг раҳбарлари, хусусан раиси ўртоқ Мираҳмедов ҳам беғамликда ўртоқ Болтабоевдан қолишмайди. Биргина ўртоқ Тошматов бошлиқ бригадада 20 гектар ерга ниҳоятда сифатсиз қилиб чигит экилган. Бу ер экишдан олдин ишланмаган. Кесаклари майдаланмаган. Оқибатда чигит ерга бир хил чуқурликда тушмаган.

Бўка районидаги Охунбобоев номли колхозга агроном ўртоқ Ҳожиматов раислик қилади. Шундай экан бу колхозда ҳамма иш агротехника қоидалари асосида ўтказилиши керак эди. Бироқ бундай бўлиб чиқмаётир. Пахта майдонлари экишдан олдин бороналанди. Лекин бунда ишнинг сифатига эътибор берилмади. Айрим бригадаларда, масалан, 4-бригадада эса карталар мутлақо текисланмади. Карта бурчаклари ва чеккаларига чигит экилмаётир. Шунингдек бу колхозда ҳар гектар ерга белгиланганидан 20 килограмм кўп чигит экилаётир.

Айрим колхозларда квадрат-уялаб чигит экилиши лозим бўлган карталарга оддий усулда чигит экилмоқда. Бунга Ўрта Чирчиқ районидаги бир қатор колхозларни мисол қилиб олиш мумкин. Ўртоқ Абдуллаев раислик қилаётган Карл Маркс номли колхознинг 2-бригадасида худди шундай аҳвол юз берган. Шунингдек Оржоникидзе номли ва Максим Горький номли колхозларда ҳам чигит экиш ишлари қониқарсиз бораётир. Раҳбарлар эса бу аҳвол билан бемалол муроса қилиб келмоқдалар.

Ҳозирги кунда область пахта далаларида учраётган қўпол хатолардан бири чигит экишда қатор ораларининг бир хилда чиқишига эътибор берилмаётганлигидир. Бунинг сабаби шуки, сеялкачилар, тракторчилар маркерларнинг тўғри ўрнатилишига ва тўғри ишлашига аҳамият бермаётирлар. Оқибатда қатор оралари 60 сантиметр бўлиш ўрнига айрим жойларда 50—55, айрим жойларда эса 70 сантиметр бўлиб қолаётир. Чигит экишда йўл қўйилаётган бу камчилик ғўза парвариши даврида ҳам кўп қийинчиликлар юз беришига олиб келади. Культивация ўтказилганида кўчатларнинг бир қисми қирқилиб кетиши ҳам мумкин. Мана шундай камчиликлар Турсунбоев ва Исмоилов ўртоқлар директорлик қилаётган Киров номли ва «Бўка» совхозларида ҳам юз бераётир.

Пахтачиликда комплекс механизациялаш давримизнинг ғоят муҳим вазифаларидан бири бўлиб қолди. Бироқ Юқори Чирчиқ, Пискент, Чиноз ва Оржоникидзе районларининг раҳбарлари бу муҳим ишда сусткашлик қилмоқдалар. Улар пахта етиштиришнинг эски усулларига маҳкам ёпишиб олиб, квадрат-уялаб чигит экишга панжа орасидан қарамоқдалар.

Оржоникидзе районидаги Хрущев номли колхозда (раиси ўртоқ Муҳсимов) 15 апрелгача 230 гектар ерга чигит экилган. Шундан фақат 41 гектарига режа сими тортиб чигит ташланди. «Маданият» колхозида 220 гектар ердан бор-йўғи 48 гектарига, Киров номли колхозда эса 184 гектар ердан фақат 83 гектарига квадрат-уялаб чигит экилди. Район бўйича эндигина 1259 гектар ерга чигит экилган. Мана шу майдоннинг фақат 4 дан бир қисмигагина янги усул билан чигит ташланган.

Шу нарса хавфлики, айрим раҳбарлар оғизда янги прогрессив усулларни ғоят маъқуллаб чапак чаладилар. Эскилик тарафдорларини аччиқ-аччиқ танқид қиладилар. Бироқ амалий ишда уларнинг ўзлари агротехниканинг янги усулларига амал қилмай, эскиликка ёпишиб оладилар. Бўка районидаги Карл Маркс номли, «Коммунизм» ва Ильич номли колхоз раҳбарларини ана шундай кишилар қаторига қўшса бўлади. Бу колхозларда ҳали бирор гектар ерга ҳам квадрат-уялаб чигит экканлари йўқ. Ленин номли колхоз эса пландаги 250 гектар ҳисобидан фақат 6 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экқан.

Хўш, бунинг сабаби нима? Колхоз раиси ўртоқ Б. Умаров тажрибали, ишнинг кўзини билган раҳбар сифатида районга танилган эдику, нега энди бу колхоз иложи борича кўпроқ ерга режа сими тортиб чигит экмаётир? Бу саволга ўртоқ Умаровнинг ўзи «агрегатлар учун киши тайёрланмаган» деб жавоб берди. Мана сизга ном чиқарган раиснинг гапи.

Шуни ҳам айтиш керакки, область қишлоқ хўжалик бошқармасидаги юқори малакали агрономлар, инженерлар далаларда тез-тез бўлиб экишни сифатли ўтказишда пахтакорларга яқиндан ёрдам бермаётирлар. Шунингдек колхоз ва совхозлардаги ҳамда район қишлоқ хўжалик инспекциясидаги қишлоқ хўжалик мутахассислари партия ва ҳукуматимизнинг пахтачиликдаги ҳамма ишларни комплекс механизациялаш ва ишлаб чиқаришга агротехниканинг энг янги усулларини жорий қилиш тўғрисидаги кўрсатмаларини изчиллик билан амалга оширмаётирлар.

Колхоз ва совхозларнинг, район партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари, ҳар бир коммунист чигит экиш қизғин тус олган айни шу кунларда ўз участкасида жонбозлик кўрсатиб ишлаши керак. Пахтакорларнинг унумли ва сифатли ишлаши учун ҳамма шароит яратилиши лозим. Ҳозирги куннинг энг муҳим вазифаларидан бири мана шу.

Н. НОСИРОВ.

ТАВАККАЛЧИЛАР

Гулистон районидаги айрим хўжаликларда квадрат-уялаб чигит экишга амалда эмас, оғизда зўр бермоқдалар. «Октябрь» колхози раиси ўртоқ Брухтий районга берилган маълумотда квадрат-уялаб чигит экилган ер майдонини таваккалчилик билан 48 гектар ортиқча кўрсатган. «Ленинград» колхозининг раиси ўртоқ Йўлдошев ўртоқ Брухтийдан ўрнак олган бўлса керак, у ҳам 38 гектарни ошиқча кўрсатган. Квадрат-уялаб чигит экиш графигини бажармаётганлар устига яна шундай таваккалчиликни касб этиб, кўзбўямачилик қилаётган колхоз раисларига таҳсин! (Мухбир хабаридан).

ЙЎЛДОШЕВ: Ўртоқ Брухтий, кимки квадрат-уялаб чигит экиш графигини бажармаётибти? деб сўраса, маълумотни кўрсатишда менга ўхшаб йўл қўйди.

А. Холиқов чизган расм.

Чет элларда

Финляндия Компартиясининг XII съезди

ХЕЛЬСИНКИ, 18 апрель. (ТАСС). 15 апрелда Хельсинкида Финляндия Компартиясининг XII съезди очилганлиги тўғрисида хабар берилган эди. Партиянинг бош секретари В. Песси Марказий Комитетнинг фаолияти тўғрисида, мамлакатнинг иқтисодий ва сиёсий аҳволи ҳақида, партиядаги аҳвол ва партиянинг вазифалари ҳақида ҳисоб берганидан кейин, КПСС делегациясининг бошлиғи Л. И. Брежнев табрик нутқи сўзлади. Съезд қатнашчилари улуғ Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг вакилини давомли қарсаклар билан табрикладилар.

Л. И. Брежнев ўз нутқининг охирида КПСС Марказий Комитетининг съездга юборган табригини ўқиб берди. Съезд делегатлари ва меҳмонлари бу табрикни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

18 апрелда В. Песси Марказий Комитетнинг ҳисобот доклади юзасидан ўтказилган мунозараларнинг якунларини тўплади ва ўзининг якунловчи нутқида съезд ҳозирги аҳволга баҳо беришда ва бундан кейинги вазифаларни белгилашда якдиллик билан иш кўрди, деди. Шу куни съездда 35 аъзо ва МК аъзолигига 10 кандидатдан иборат Марказий Комитет ва ревизия комиссияси сайланди.

Съезд делегатлари партиянинг яқин даврдаги вазифалари тўғрисида резолюция, ишчиларнинг ҳамкорлигини мустаҳкамлаш тўғрисида мурожаат, 1 Майни байрам қилиш тўғрисида баёнот, Финляндияда хотин-қизлар ҳаракатининг 60 йиллигини байрам қилиш тўғрисида мурожаат қабул қилдилар.

Съезд Ғарбий Германияда Коммунистик партиянинг тақиқланишини бекор қилишни талаб этди.

Танаффус вақтида янги сайланган Марказий Комитетнинг пленуми бўлди. Пленум ташкилий масалаларни қараб чиқди. Пленум Вилле Пессини яна партиянинг бош секретари қилиб, А. Аалтоненни партиянинг раиси қилиб ва И. Муртони раис ўринбосари қилиб сайлади.

Партиянинг раиси А. Аалтонен съездни ёпар экан, партиянинг сафлари тош-метиндек мустаҳкам эканлигини ва партия марксизм-ленинизм принципларига содиқ эканлигини таъкидлади. Бизнинг партиямиз, деди у, халқаро пролетар бирдамлиги байроғини баланд кўтариб боради.

Съезд қатнашчилари партия гимни «Интернационал»ни ижро қилдилар.

БЕЛЬГИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ XIII СЪЕЗДИ ТАМОМ БЎЛДИ

ЛЬЕЖ, 18 апрель. (ТАСС). Бугун бу ерда Бельгия Коммунистик партиясининг уч кун давом этган XIII съезди ёпилди. Съезд партия миллий секретари Эрнест Бюрнелнинг «Тинчлик ва тараққиёт программасини амалга ошириш учун антимонополистик ҳукуматни вужудга келтириш учун курашда халқ кучлари иттифоқи» деган темада қилган докладини тинглади ва муҳокама қилди. Съезднинг охирги кунида партиянинг раҳбар органлари сайланди.

Съезднинг ишида бир қанча қардош коммунистик ва ишчи партияларнинг делегатлари, шу жумладан П. Н. Поспелов бошчилигидаги КПСС делегацияси қатнашди.

МАРОКАШ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

РАБОТ, 18 апрель. (ТАСС). Марокаш радиоси хабар беради: Марокаш ташқи ишлар министри Француз ҳарбий самолётларининг Жазоир чегараси яқинидаги Марокаш территориясини бомбардимон қилганликлари муносабати билан Франциянинг Работдаги элчисига қатъий норозилик билдирди. Бу можаро, дейилади нотада, 14 апрелда аҳоли яшайдиган Дант-Туист ва Хас-Туил пунктларида рўй берди. Бомбардимон қилиш 3 соат давом этди.

Нотада яна айтиладики, Марокаш ҳукумати шу йил 1 январдан бошлаб 12 апрелгача Францияга 53 нота юборди. Бу ноталарда Жазоирдаги француз қўшинларининг Марокашга нисбатан қилган агрессив ҳаракатларига қарши норозилик билдирилади. Француз қўшинлари шу давр ичида Марокаш чегарасини ва ҳаво масофаларини кўп марта бузиб ўтдилар, пулемётлардан ўққа тутдилар ва бомбардимон қилдилар, одамларни ўғирлаб олиб қочиб кетдилар ва варақалар ташладилар.

ДЕ ГОЛЛЬ АМЕРИКАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

ПАРИЖ, 18 апрель. (ТАСС). Француз республикасининг президенти генерал де Голль бугун Париждан жўнаб кетди. Канада ва АҚШ га расмий визит билан кетаётган де Голль Франциянинг Гвиана, Мартиника ва Гваделупу территорияларига ҳам боради.

Сафарнинг биринчи босқичи Канада бўлиб, бу ерда президент Оттава шаҳрида Канада давлат арбоблари билан музокаралар олиб боради, сўнгра Квебек, Монреаль ва Торонто шаҳарларига боради.

22 апрелда генерал де Голль Вашингтонга келиб, президент Эйзенхауэр билан музокаралар бошлайди.

СОВЕТ-ИРОҚ ДЎСТЛИГИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

БАҒДОД, 18 апрель (ТАСС). Газеталар А. И. Микояннинг матбуот конференцияси ҳақидаги, шунингдек ҳурматли совет меҳмонининг Ватанига қайтиши тўғрисидаги хабарларни кўринарли жойларда эълон қилмоқдалар. «Албилод» газетаси бундай деб ёзади: «Совет Иттифоқи араб халқларига ёрдам кўрсатишни давом эттиради. Микоян Ироқ халқидан қойил қолганлигини билдириб, совет позициясини нотўғри талқин қилишга ҳар қандай уринишлар араб халқлари манфаатларига хизмат қилмайдиган ҳаракатлардир, деди» «Микоян жаноблари, — деб ёзади «Алахбор» газетаси, — Ироқ ва чет эл журналистларининг бир группаси билан суҳбатда, Совет Иттифоқи доимо араблар томонида ҳаракат қилади, деган гапларини эшитиш жуда қувончлидир. Биз ҳам коллегаларимиз билан бирга Совет Иттифоқининг дўстона позициясидан мамнунмиз ва у билан муносабатларимизнинг мустаҳкамланишига юксак баҳо берамиз. Совет Иттифоқининг Ироқ Республикаси сиёсатини тушунаётганлигини билиб, жуда хурсанд бўлдик».

ЧЖОУ-ЭНЬ-ЛАЙ БИЛАН У НУ МУЗОКАРАЛАРИ

РАНГУН, 18 апрель. (ТАСС). Синьхуа агентлиги хабар беради: бугун Рангунда Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг бош министри Чжоу Энь-лай билан Бирма Иттифоқи бош министри У Ну ўртасида музокаралар давом этди.

Бош министр Чжоу Энь-лай ва бош министр У Ну 19 апрелда қўшма ахборот эълон қилишга қарор бердилар.

БАНДУНГ РУҲИ ЯШАЙДИ!

БАҒДОД, 18 апрель (ТАСС). «Албилод» газетаси Осиё ва Африка мамлакатларининг Бандунг конференцияси очилганига беш йил тўлишига бағишланган мақола босиб чиқарди. «1955 йил 18 апрелда, — деб ёзади газета, — Бандунгда тарихий конференция очилган эди. Бу конференция халқаро майдонда бутун дунё халқлари манфаатларига мос келадиган принципларга, совуқ урушни ҳам, ўтли урушни ҳам тугатиш принципларига асосланадиган муносабатлар учун негиз яратди». Лекин, деб ёзади газета, бу принципларни амалга ошириш янги урушни бошлаб юборишга интилаётган империализм кучларининг қаршилигига ҳали ҳам дуч келмоқда.

Газета мақоланинг охирида — Бандунг конференциясига ўхшаш ва Конакрида тамом бўлган Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги конференцияси сингари халқаро конференцияларнинг қарам мамлакатларни озод қилиш ҳамда халқаро кескинликни юмшатиш учун муҳим аҳамиятта эга эканлигини кўрсатиб ўтади.

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ БАНДУНГ КОНФЕРЕНЦИЯСИНИНГ БЕШ ЙИЛЛИГИ

Бундан беш йил муқаддам Индонезия Республикасида халқаро миқёсда жуда муҳим воқеа бўлиб ўтди. 1955 йил 18 апрелда Бандунг конференцияси очилди. Осиё ва Африка мамлакатларининг давлат арбоблари Шарқ тарихида биринчи марта ҳозирги пайтнинг туб масалаларини, яъни мустамлакачиликни ва тинчлик йўлидаги курашни кучайтириш масалаларини муҳокама қилдилар.

Москва жамоатчилигининг 18 апрелдаги йиғилиши ана шу шонли юбилейга бағишланди. Бу йиғилишни Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети ва чет мамлакатлар билан дўстлик ҳамда маданий алоқа совет жамиятлари союзи ташкил этди.

Саноат корхоналарининг ишчилари ва хизматчилари, олимлар, ёзувчилар, маданият арбоблари Союзлар уйининг колонна залига тўпландилар. Меҳмонлар орасида Бандунг конференциясида қатнашган мамлакатларнинг элчилари ва Африка ҳамда Осиё давлатларининг СССРдаги дипломатия ваколатхоналари бошлиқлари, Осиё ва Африка мамлакатларининг пойтахтдаги олий ўқув юртларида ўқиётган студентлари бор эди.

Йиғилишни Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети президиумининг аъзоси, СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси Б. Ғ. Ғафуров очди.

СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, «СССР — Индонезия» жамиятининг раиси А. А. Губер «Бандунг конференциясининг беш йиллиги» тўғрисида доклад қилди.

СОЮЗЛАР УЙИНИНГ КОЛОННА ЗАЛИДА МОСКВА ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

«Каучук» заводининг прессчиси Н. В. Запорожский йиғилиш минбарига чиқди.

Шундан кейин Ҳиндистоннинг Совет Иттифоқидаги элчиси К. П. Ш. Менон, Хитой Халқ Республикасининг СССРдаги муваққат ишлар вакили Чжан Вэй-ле, Индонезиянинг Совет Иттифоқидаги муваққат ишлар вакили И. Махди жаноблари сўзга чиқдилар.

Йиғилиш қатнашчилари ғоят баланд руҳ билан резолюция қабул қилдилар. Улар бу резолюцияда Осиё ва Африка халқларининг Бандунг конференциясидан буён ўтган беш йил ичида озодлик ва миллий мустақилликни курашиб қўлга киритиш соҳасида эришган катта муваффақиятлари билан табриклайдилар.

Москва жамоатчилиги йиғилишининг охирида катта концерт қўйиб берилди. Бу концертда пойтахтнинг энг яхши артистлари қатнашдилар.

* * *

Жамоатчилик вакилларининг Бандунг конференциясининг беш йиллигига бағишланган йиғилишлари Тошкент, Тбилиси, Фрунзе, Сталинобод, Ереван, Боку ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларида ҳам бўлиб ўтди. (ТАСС).

Телевизор экранида

20 АПРЕЛДА

19.00. Спорт эшиттириши.
19.50. Ўқувчилар учун «Революция номи билан» спектаклидан парчалар (рус тилида).
20.20. Сўнгги ахборот.
20.40. «Москванинг Ленин бўлган жойларида» деган киноочерк (ўзбек тилида).
21.00. Погодин — «3- патетик» деган телевизион спектакль (рус тилида).

21 АПРЕЛДА

19.30. Рус тилида адабий-драматик композиция: — «Улуғ Лениннинг васиятлари асосида».
20.00. Сўнгги ахборот.
20.20. Ўзбек тилида саноат ходимлари учун эшиттириш: «Коммунистик меҳнат».
20.35. Тасвирий санъат усталари циклидан «Ҳайкалтарош Вучетич» деган эшиттириш (рус тилида).
21.00 Бадиий фильм — «Ленин ҳақида ҳикоялар».

Суратда: Ўзбекистон ССР халқ артисти чавандоз Карим Зариповоиласи. Ўртада К. Зарипов.
В. Салов фотоси.

ЦИРК МАЙДОНИДА 60 ЙИЛ

1899 йил. Кичкина Карим ўгай она қўлини қўйиб юборди-ю, уни бир зумда йўқотди, қўйди. Бола қўрқиб кетди. Ёлғиз қолган бўтадай уёқдан буёққа югурарди. Учраган хотинлар олдига бориб, уларнинг қўлидан эҳтиёткорона тутиб кўрарди. Аммо аёлларнинг юзини кўра олмасди, у чеҳралар қора паранжига ўралган эди. Ҳамма хотинлар бир хил — бошида паранжи. Карим «Ойи!! Ойи!!» дея йиғисини ютиниб қолаберди. Шунда бир аёл секин келиб боланинг қўлидан ушлаб, бирга олиб кетди. Дастлаб Карим уни онам деб ўйлади. Лекин онасининг махсиси қора эди. Бу аёлники бошқача-ку.

Улар вокзалга келишди. Аёл болага «энди мен сенинг онангман. Мени шу ерда кутатур» деб кетди. Карим шунда бу «она»ни ҳам йўқотиб қўймай деб турган еридан жилмади. Аёл қайтиб келганида у ҳатто қувониб ҳам кетди. Улар поездда Тошкентдан жўнаб кетишди. Янги она вагонда Каримга кўп меҳрибонликлар қилди. Яхши овқатлантирди, кўп ширинликлар берди. Эртасига аёл «мана уйга ҳам яқинлашиб қолдик. Ҳа демай отангни ҳам кўрасан» дейди. Карим хурсанд. Поезд тўхтади. Аёл ёнига аллақандай бегона киши келди. Карим одамлар орасидан отасини ахтара бошлади. Аёл бояги «киши»га Каримни кўрсатиб, нималарнидир тез-тез гапирарди. У киши кўнмагандек бош чайқади ва бирдан аёлнинг қўлидан тутиб, боладан узоқлаштириб олиб кетди. Халқ тарқалди. Бечора Карим Хўжанднинг лой кўчаларида кўз ёшларини тўкиб қолаверди...

Ўзбекистон ССР Халқ артисти Карим Зариповнинг мустақил ҳаёт йўли бундан 60 йил аввал ана шундай бошланган эди.

Карим яқин ўртадаги чойхонага оч-наҳор етиб келди. Бу ерда сайёҳ музикачи Жумабой—сурнайчига билганича ўз қайғуларини сўзлаб берди. Жумабой болани эркалаб, ўз қарамоғига олди.

Ўқитувчи талабчан, шогирд эса идрокли чиқди. Кўп ўтмай бозорларда қизиқчилик қилиб томошабинларни кулдира бошлади.

1902 йилда Тошкентда Баратбой деган киши тузган труппага Юсуфжон қизиқ Шакаржонов, Абдухалилов, Чаққон Хўжаевлар билан бирга Карим Зарипов ҳам киради.

Октябрь революциясини ёш Карим Зарипов зўр қувонч билан кутиб олди, бутун кучини Совет давлатининг тўла ғалабаси учун сарфлашга интилди. У энди артист. Жуда кўп жанрларни эгаллаган: қизиқчи, акробат, сакровчи, ҳаво гимнасти, чавандоз ва революциянинг содиқ жангчиси. Партизанлар штаби бир куни унга Бухоро хонлигининг қаерда мудофаа қураётганини билиб келиш топшириғини беради. Зарипов ўртоқ Хўжаев билан бирга ношуд қизиқчи ниқоби остида Бухорога кириб, бу масъулиятли топшириқни бажаради.

Гражданлар уруши йилларини Карим Қизил Армия жангчилари билан ўтказди, 1920 йили Зарипов Давлат кўчма циркига киради. 1930 йилда Тошкент Давлат цирки ташкил этилади. Цирк устаси Зарипов миллий кадрлар тўплаб бу коллективни тузишда катта хизмат қилди.

Совет халқи ўзбек миллий цирк санъатининг асосчиларидан бири бўлган Зариповнинг фаолиятини юқори баҳолади. Унга Ўзбекистон ССР Халқ артисти деган фахрий унвон берилди. 1959 йили эса Карим Зарипов Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди. Бундай ғамхўрликка жавобан у зўр ғайрат билан бутун тажрибасини ёшларга ўргатмоқда. Зарипов оиласини талантли санъаткорлар оиласи дейиш мумкин. Унинг ўғли Республикада хизмат кўрсатган артист Ҳаким Зариповни, қизи республикада хизмат кўрсатган артист Холида Зариповани ҳамма танийди. Хотини Муборак Зарипова, куёви Фахриддин Шарифбоевлар ҳам артист. Кекса санъаткор ҳозирги вақтда неваралари Регина, Анвар, Юлдуз, Гавҳархонларда ҳам цирк санъатига қизиқиш уйғотмоқда.

Кеча Тошкент Давлат циркида Карим Зарипов ижодий фаолиятининг 60 йиллигига бағишланган юбилей кечаси ўтказилди. Тошкент давлат цирки артистлари ҳамкасблари ва устозларининг катта ижодий йўли ҳақида тўлқинланиб сўзладилар.

Мамлакатимизнинг Хабаровск, Сочи, Ростов-Дон, Тбилиси, Саратов ва бошқа ўнлаб шаҳарларида яшовчи ҳамкасблар ва оддий томошабинлардан Зарипов номига келган кўплаб табрик телеграммалари бу кекса санъаткорнинг Иттифоқимизда машҳур эканлигини тасдиқлаб турибди.

Б. РОМАНОВ,
цирк артисти.

Нашриётчиларнинг маданият университети

Яқинда «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриёти ходимларининг маданият университети ўз ишини бошлади. Ленин район партия комитетининг секретари ўртоқ М. Мартьянова маданият университетини очар экан, районда еттинчи университет ишга тушганлигини қайд қилиб ўтди. Университет машғулотлари бир йилга мўлжалланган.

Машғулотларга ёзилган 90 дан ортиқ ходим бу вақт мобайнида «Ўзбекистон қадимий маданий ўлка», «Музикани қандай тинглаш ва тушуниш керак.», «Совет кишисининг жасорати», «Чайковский — рус музикасининг ифтихори», «Тошкент — ажойиб кишилар шаҳри», «Совет оммавий қўшиқлари тарихи», «Россия ва Ўзбекистон матбуоти тарихи» каби турли — туман темаларда бир қанча лекция, суҳбатлар тинглайдилар, саъначкорлар, донгдор кишилар, олимлар билан учрашадилар, спектакль, бадиий фильмларни томоша қиладилар.

Нашриётчилар маданият университетининг биринчи машғулотида атоқли совет ёзувчиси Константин Симонов ўз асарлари, ижодий планлари ҳақида сўзлаб, китобхонларнинг саволларига жавоб берди. «КПСС XXI съезди ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш» деган темадаги лекция ҳам сермазмун ўтди.

Университет машғулотлари ойига икки мартадан ўтказилади.

И. ШОҒУЛОМОВ,
Х. ЮНУСОВ.

Газеталар йириклаштирилди

Областимиздаги бир қатор газеталар йириклаштирилди. Бўка район газетаси Пискент район «Пахта учун кураш» газетаси билан бирлаштирилиб, Ўзбекистон КП Тошкент область, Бўка ва Пискент район комитетларининг органи бўлиб чиқа бошлади.

Чирчиқ шаҳар ва Бўстонлиқ район газеталари бирлаштирилиб, энди «Коммунизм учун» номи билан Тошкент область, Чирчиқ шаҳар ва Бўстонлиқ район комитетларининг органи бўлиб чиқа бошлади. «Социалистический Чирчик» газетаси Бўстонлиқ районн ҳаётини ҳам ёритади.

Йириклашган районлараро газеталар кичик ҳажмда 4 саҳифада бўлиб, ҳафтасига икки марта чиқади.

„Муштум"нинг янги сони

«Муштум» журналининг 7-сони босмадан чиқди. Унинг муқовасида институтни тугатгач қишлоқларга бориб ишлашдан қочиб, мутахассисликларига мутлақо алоқаси бўлмаган соҳаларда ишлаётган баъзи студент ҳамда ўз фарзандларини ўқишдан сўнг шаҳарда қолдиришга уринадиган айрим ота-оналарни танқид қилувчи карикатура босилган.

Бу сонда Ғайратийнинг қолоқ бригада бошлиғини танқид қилувчи «Бир гап бўлар, кетар деб» номли сатирик шеъри, Х. Сотиболдиев, Х. Тўхтабоевнинг «Қўйин дафтардаги гаплар», М. Аббоснинг «Эркатой», В. Ешимбетовнинг «Гиламлар ва аламлар», М. Алибобоевнинг «Оройўлда», Т. Йўлдошев, С. Маҳкамов ўртоқларнинг «Ойнадан ўпкалаётганлар» сарлавҳали ҳажвий материаллари берилган.

Бундан ташқари, журналда М. Воробейчиков, А. Венедиктов, Уста Камол, Д. Синицкий, А. Назаров, Раъно Исматова, И. Илёсов, Н. Иброҳимов каби рассомларнинг турли темаларга бағишланган каррикатураларини ҳам учратасиз.

ТОШКЕНТНИНГ томоша залларида

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/IV да **Кураш йиллари,** 21/IV да **Гамлет.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/IV да **Равшан ва Зулхумор.** Кеч соат 8 яримда бошланади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 22/IV кеч соат 9 да В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигига бағишлаб **Ўзбекистон санъат усталари концерти.**

Коммунист — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11 да).

Ульяновлар оиласи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

Ягона сафда — «МИР» (эрталаб соат 10 да).

Ленин ҳақида хотиралар (кундуз 12 да). **1) Н. С. Хрушчев Индонезияда, 2) А. И. Микоян Куба Республикасида, 3) Тўрт мард** (кундуз соат 1, 2, 3, 4, кеч 5 ва 10 да) — КИНОЛЕКТОРИЙ.

Лайча эргаштирган хоним — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (1- залда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Шўх қайрилишлар — «МИР» (кундуз соат 12, 2 ва 4 да), «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч 8-20 минут ва 10 да), «ВАТАН» (эрталаб 11-20 минутда, кундуз 1, 3, кеч 5, 7 ва 10 яримда).

Балтика депутати — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да).

Педагогик поэма — «ВАТАН» (эрталаб соат 9-40 минутда).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

21, 22/IV да кечқурун, 24/IV да кундуз ва кечқурун

В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигига бағишлаб

қайтадан ишланган спектакль

Аҳмад Бобожон асари

Хоразм эртаси

4 парда, 9 кўринишли музикали драма.

Ўзбекистон ССР халқ артисти **Комилжон Отаниёзов** ва **Л. Б. Степанов** музикаси.

Режиссёр — **Мирвали Миртолипов,** дирижёрлар — **Н. М. Гинзбург** ва **Ғулом Тожиев,** рассом — **Г. А. Визель,** балетмейстерлар — СССР халқ артисти **Мукаррама Турғунбоева** ва Ўзбекистон ССР халқ артисти **Розия Каримова.**

КИНО ВА ТЕАТР ХОДИМЛАРИ УЙИДА

(Лоҳутий кўчаси, 14-уй)

20 апрель соат 19 да

Тошкент киноҳаваскорларининг Ўзбекистон киноси усталари билан

учрашуви бўлади

Программада: 1) Ўзбекистон киноси усталари билан учрашув, 2) ҳаваскорлар суратга олган кинофильмлар ва янги фильм кўрсатилади.

ТОШКЕНТ САЙРГОҲЛАРИДА

В. И. Ленин туғилган кунга 90 йил тўлганда —22 апрелда пойтахтимиз меҳнаткашларининг севимли сайргоҳи ва маданий дам олиш жойи бўлган шаҳар маданият ва истироҳат боғларининг дарвозалари кенг очилади. Шунинг учун ҳам ҳозир паркларда мавсумга тайёргарлик ишлари айниқса қизғин тус олган.

Бу йил пойтахт меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатишни янада яхшилаш, паркларда кишиларнинг яхши дам олишлари, вақтни кўнгилли ўтказишлари учун жуда кўп тадбирлар амалга оширилади. Шаҳар паркларининг капитал ремонти ва капитал қурилишлар учун 5,5 миллион сўм маблағ ажратилган. Ана шу маблағ ҳисобидан бир неча паркда янгидан қурилишлар олиб борилмоқда. Жумладан «Победа» парки ва Комсомол кўлида аэроплан тамошаси ғилдираги, ҳаво велосипеди, самолет аттракциони, сув велосипеди, қайиқ-арғимчоқ каби аттракционлар ишлайди. Шунингдек бошқа паркларда ҳам турли қизиқарли аттракционлар ташкил қилинади. «Победа» паркида амалга оширилаётган бу янгиликлар дам олувчиларни хурсанд қилади. Бу ерда шахмат-шашка базаси, кинолекторий, болалар майдони ҳам янгидан қурилади. Шу ердан оқадиган Бўзсувда қурилаётган қайиқ станциясида моторли қайиқда гашт қилиб сузишингиз мумкин. Махсус спорт майдони, комсомол аллеяси ёз мавсумида ёшларнинг энг севимли жойига айланади.

Хушманзара парклардан бири бўлган Комсомол кўлида янги «Кураш майдони», Шумилов паркида эса кинолекторий ишлайди. Шунингдек М. Горький номли болалар паркида, Пушкин номли ва Тельман номли паркларда ҳам кўкаламзорлаштириш, тротуарларни текислаш, гулзорларни кенгайтириш, кўнгилочар аттракционлар қуриш ва бадиий безаш юзасидан кўпгина тадбирлар амалга оширилди.

Бу йил ёз мавсумида пойтахтимизда Набиев номли, Собир Раҳимов номли янги парклар очилади. Шунингдек Октепа ва Болгарский, Огород массивида жамоат ташкилотлари ва ўша ерлик аҳолининг ташаббуси билан янги парклар барпо қилинмоқда.

Барча паркларда маданий-тарбиявий тадбирлар КПСС Марказий Комитетининг «Ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари ҳақида»ги қарори асосида ташкил қилинади.

Мавсумда ҳамма паркларда клублар ишлаб туради, қизиқарли интернационал кечалар, коммунистик меҳнат бригадалари аъзолари, кекса коммунистлар билан учрашув, адабий ва эсперанто кечалари, қизлар кечаси, оғзаки журнал, илмий-атеистик, коллектив дам олиш дўстлик кечалари, бал ва карнавал, катта оммавий халқ сайллари ўтказилади. Шунингдек гуллар, қушлар байрами, қўшиқ ва музика кечаси, наврўз байрами, ковун сайли каби хилма-хил оммавий тадбирлар амалга оширилади.

Ҳуллас, пойтахтимиз, маданият ва истироҳат боғларида ҳар бир дам олувчининг зерикмаслиги, кўнгилдагидек дам олиши учун барча имкониятлар яратилади.

Парк ходимлари ана шу имкониятлардан тўла фойдаланиб, меҳнаткашларга аъло даражада маданий хизмат кўрсатишлари лозим.

Н. НАСИМОВ.

СПАССКИЙ ВА ФИШЕР ХАЛҚАРО ТУРНИР ҒОЛИБЛАРИ

Мар-Дель-Платада (Аргентина) халқаро шахмат турнири тугади. Ҳар қайсиси 13,5 тадан ютуққа эга бўлган Борис Спасский (СССР) ва АҚШ чемпиони Б. Фишер биринчи ўринни бўлишиб олдилар. (ТАСС).

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

1959 йилда Москвада бўлиб ўтган санъат ва адабиёт декадасидан кейин

ЎЗБЕК ЦИРКИ

артистларининг

ГАСТРОЛЛАРИ

Ўзбекистон ССР халқ артисти **Карим Зарипов,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Акрам Юсупов, Холида Шарифбоева, Григорий Заставников, Ҳаким Зариповлар** қатнашади.

Бадиий раҳбар — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Обиджон Тошкенбоев.**

Томоша кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

«УЗТРАНССПЕЦСТРОЙ» ТРЕСТИГА

экскаваторчилар, бульдозерчилар, тракторчилар, ремонтчи слесарлар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 10-уйда, кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Ангрен шаҳар торги коллективи шу торгнинг ходими

Алим Аҳмедович

ЁҚУБОВНИНГ

бевақт вафот этганлигини қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ:

Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими—29040, 50. Секретариат—34808, 115. Эълонлар бўлими — 28142.

Р 06502. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А-1578.